
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA

Kč 15,-

10 červen
2005–6
68. ročník

OBSAH

(English summary see page no. 25)

Litomyšl 2006.....	2
Všichni rybáři vyhráli.....	2
Jsou školní hospodářství ještě potřebná?.....	3
Environmentálna výchova	4
Mlieko nie je iba bežná potravina.....	5
Zamyslenie sa nad spracovaním ovčieho mlieka na salašoch	7
Pilotní střední školy KEV.....	10
Informační servis.....	11
Výsledky celostátní soutěže.....	13
Celostátní soutěž dovednosti žáků.....	13
Návštěva Gastra	14
Barmanská soutěž.....	14
Zahrada Moravy	14
Valtické vinné trhy	15
Informace o studiu.....	16
Katedra pedagogiky a psychologie FEM SPU v Nitře.....	17
130. výročí založení zemědělského školství v Olomouci	18
„Květiny v proměnách času“	19
Jede traktor	20
Sociálna pedagogika	20
Péče o dřeviny rostoucí mimo les – II.....	21
Atlas plemen	22
Bioakademie 2006	22
Združená stredná škola poľnohospodárska	23
Václav Doležal.....	24
Contents	25
CELOROČNÍ OBSAH.....	26

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

LITOMYŠL 2006

soutěž zemědělských škol na národní výstavě hospodářských zvířat

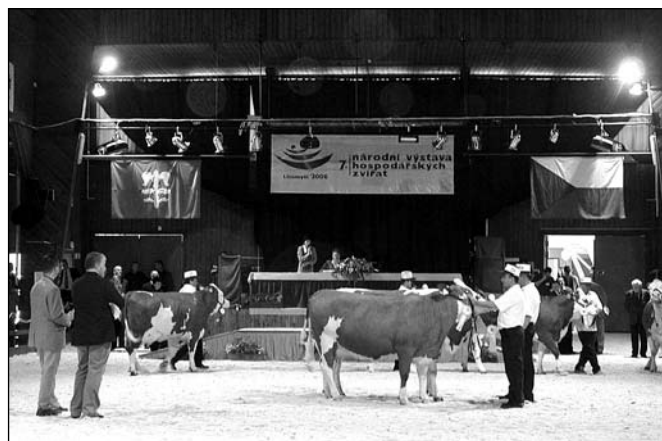
Už po sedmé přijeli do Litomyšle soutěžit žáci ze zemědělských škol v odborných vědomostech a dovednostech chovu zvířat i ve všeobecných odborných a kulturních znalostech.

Dne 18. května se utkala čtyřčlenná družstva z 11 škol, a to z Českých Budějovic, z Horšovského Týnu, Hradce Králové, Humpolce, Kostelce n. O., Lanškrounu, Olomouce, Poděbrad, Tábora, Třebíče a Znojma.

1. místo VOŠ, SOŠ a SOU Kostelec n. O.
2. místo VOŠ a SZeŠ Tábor
3. místo SŠZe Olomouc

Den zemědělské mládeže, jak byl první den národní výstavy pojat, přinesl všem mladým návštěvníkům odborné poznatky, nové zkušenosti, kulturní zážitky i radost z vítězství.

(Podrobný článek, další fotografie a zhodnocení celé soutěže opět najdete v zářijovém čísle.)

VŠICHNI RYBÁŘI VYHRÁLI

Ve dnech 11. až 12. května 2006 se uskutečnila již IV. mezinárodní soutěž žáků středních odborných škol, studijní obor rybářství a žáků středních odborných učilišť, učební obor rybář. Tentokrát byla pořadatelem Střední rybářská škola ve Vodňanech.

Celková soutěž byla sestavena tak, aby zde byly zastoupeny jak praktické, tak teoretické disciplíny (teoretický test, určování druhů sladkovodních ryb, výpočet přirozené produkce rybníka, házení vrhací sítě, jízda lodí s tyčkou, značkování ryb, lov ryb udicí na plovanou) a tím byla relativně vytvořena srovnatelná šance pro všechny studenty.

Vyhráli všichni. Ti z učilišť si okusili, že maturanti se musí více teoreticky připravovat a maturanti poznali, že se zručností se také každý nenarodí.

(Celý článek a další foto z úspěšné soutěže najdete v zářijovém čísle nového ročníku Zemědělské školy.)

K ilustraci na obálce: Kresba větvičky jabloně s plodem a květy – das Hausmütterchen – vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1805

JSOU ŠKOLNÍ HOSPODÁŘSTVÍ JEŠTĚ POTŘEBNÁ?

Školské úřady obchází strach, strach ze školních statků. Je to parafráze nebo skutečnost? Záleží na pohledu jednotlivých úřadů k problému školních hospodářství, ale obecně lze konstatovat, že školní hospodářství jsou pro kraje těžkým oříškem a nejedni by se jich rád zbavili.

Statky jsou dnes ve fázi poznání a hodnocení. Postupuje se známým a osvědčeným způsobem, když chceš někoho hodnotit, vytkni minulé nedostatky. Proto se dnes hodnotí statky z pohledu minulosti, kdo co zanedbal, mohl udělat a neudělal. Mezitím utíká čas a postupně chátrající zařízení začínají mít jasně stanoven svůj osud – už je nikdo nepotřebuje. Problémem školních statků je, že jsou zemědělské. Obecně školské úřady tvrdí: „My chceme, abyste učili pouze praxi a nezajímá nás zemědělská výroba.“ Kdo je z oboru krouť hlavou, protože výuka praxe se učí přímo ve výrobě a nebudeli školní statek moci hospodařit, pak nemůže ani učit praxi.

Zemědělství je a bude výrobní sféra, kde bez praktických znalostí, organizačních schopností a selského rozumu se nikdo, kdo chce být úspěšný, neobejde. Proto praktická zařízení, a to jsou školní statky, musí existovat a zajišťovat praxi pro všechny typy zemědělských škol.

Školní hospodářství, jestli chtějí dále existovat a upevnit si svou pozici ve školství, se musí soustředit na výuku praxe a to tak, aby praxe studentů nebyla formální, ale cílená a na vysoké úrovni. Co je to vysoká úroveň praxe? Můžeme vycházet z pocitu studentů, co vidí při prvním příchodu na praktické pracoviště při individuálních praxích. Určitě vnímají prostředí, ale pak už většinou tápou. Projevuje se často jejich nezáměr o praxi, a protože praxe může předbíhat teorii, není každý student schopen se přizpůsobit a orientovat se v tomto prostředí. Praxi proto musíme zkvalitnit a hlavně organizovat.

Doporučuji model výuky individuální praxe, který je uplatňován na Školním statku Opava ve spolupráci s Masarykovou střední školou zemědělskou.

V první fázi je nutné si vytipovat instruktory z řad zaměstnanců, kteří jsou na teoretické výši a jsou přirozenými autoritami. Ve spolupráci se školou pak vypracovat metodické listy, které budou řešit každou praktickou oblast, která je součástí výukových osnov. Při dodržení zásad tvorby těchto dokumentů – popis, měření, vyhodnocení – pak

lze sestavit hodnotný pracovní učební materiál. Každý žák tak dostane návod, ale i současně učební pomůcku pro absolvování praxe a instruktoři naopak materiál pro hodnocení absolventa praxe. Systém řízení praxe formou metodických listů je odzkoušen a používá se již několik let a přináší kladné výsledky. Metodické listy nejsou pevně stanovenou normou, ale lze s nimi dále pracovat, měnit je podle požadavků osnov, změn technologií výroby a technologických postupů.

Individuální praxe tak dostává jiný smysl, řád a hlavně plní svůj účel. Ale je tu ještě jeden důležitý faktor, bez kterého tento systém výuky praxe nemůže fungovat. Je to spolupráce učitelů odborné výuky a instruktorů praxe školního statku. Spolupráce nesmí být formální, ale je třeba, aby byla na bázi vzájemných konzultací, které musí mít svou frekvenci. V neposlední řadě je nutný zájem o praxi jak ze strany školy, tak školního statku.

Když je praxe na školním statku řádně organizována, mají pak tato zařízení své opodstatněné místo v síti škol. A to je hlavní důvod, proč školní statky musí dále existovat. Individuální praxe ve smluvních podnicích bývá někdy organizována proto, aby byly splněny osnovy a často bez zpětné vazby na získané znalosti studentů, kteří praxi absolvovali. Přitom škola na školní statek může mít při provádění praxe konkrétní požadavky a ten je povinen je podle možností splnit. Naopak smluvní podnik si podmínky stanovuje a ty musí zase splnit škola.

Dejme praxi smysl, řád – a hlavně, aby plnila svůj účel.

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

v procese humanizácie vzdelávania na stredných školách

2. časť

2. Environmentálna výchova v didaktickej praxi stredných škôl

Prieskumom na vybraných stredných školách v mesiacoch október – november 2005 boli zistené niektoré dôležité skutočnosti. Oslovení boli žiaci maturitných tried v celkovom počte 134. Prieskum bol z obsahového hľadiska zameraný na výsledky realizácie environmentálnej výchovy v didaktickej praxi stredných škôl. Bola sledovaná rovina poznávacia, hodnotovo-orientačná a rovina činnosť. Čiastkové výsledky za jednotlivé typy stredných škôl (stredná poľnohospodárska a veterinárna škola, obchodná akadémia, 2 osemročné gymnáziá) boli analyzované a syntetizované do záverov. Výsledky spracovaných prípadových štúdií nemajú zovšeobecňujúci charakter, ale poukazujú na rezervy a možnosti v oblasti realizácie environmentálnej výchovy na stredných školách.

1. V rovine poznávacej respondenti – žiaci maturitných ročníkov vybraných škôl prejavili dobré vedomosti v oblasti vymedzenia základných pojmov (humanizmus, trvalo udržateľný rozvoj, úcta k životu, životné prostredie, ochrana životného prostredia, ozónová diera, skleníkový efekt, neobnoviteľné prírodné zdroje...). Treba však poukázať na skutočnosť, že veľké percento žiakov neodlišuje pojmy environmentálna výchova a ekologická výchova. Prevažná väčšina žiakov uvádza, že sa s environmentálnou výchovou stretáva predovšetkým na hodinách z odborných predmetov (na gymnáziách v predmete ekológia a biológia). Z uvedeného vyplýva, že podiel humanitného vzdelávania v systéme environmentálnej výchovy a vzdelávania v didaktickej praxi je menej výrazný. Majorizujú sa biologické prístupy k riešeniu problematiky globálnej ekologickej krízy. Ťažisko sociologického, filozofického, etického a estetického rozmeru ekologických problémov sa presúva predovšetkým do oblasti mimovyučovacej záujmovej činnosti, do ktorej sa zapája iba nízke percento žiakov (z vybranej vzorky 9 %). Škála záujmových činností žiakov je široká a daná oblasť je v rámci záujmovej činnosti nízko zastúpená. Širšie zastúpenie má na stredných odborných školách biologického zamerania. Veľmi nízke zastúpenie mala na obchodnej akadémii. Žiaci väčšinou nedokázali posúdiť, či sa environmentálnej výchove na škole venuje dostatočná pozornosť z hľadiska získavania vedomostí a odbornej spôsobilosti. Na otázku, či by prijali zavedenie samostatného predmetu environmentálna výchova odpovedali prevažne nesúhlasne

(60 % respondovaných žiakov). Príčinou ich nesúhlasu však neboli obavy z povinností vyplývajúcich z výučby daného predmetu. Svedčia o tom niektoré výroky žiakov:

- ✓ „O tejto problematike sa dá hovoriť toľko, že neviem, či by to stačilo na zavedenie samostatného predmetu“.
- ✓ Na školách by sa mali študenti viac zaoberať environmentálnou problematikou, pretože je dosť študentov, ktorí by sa tejto problematike chceli venovať. Dnes sa environmentalistikou zaoberá celý svet“.

Z uvedeného jasne vyplýva, že študenti v prevažnej väčšine správne chápu interdisciplinárny charakter environmentalistiky. Zavedenie samostatného predmetu environmentálna výchova by pravdepodobne obmedzilo možnosti interdisciplinárneho poňatia tejto globálnej problematiky.

2. V rovine hodnotovo-orientačnej sme zaznamenali skutočnosť, že žiaci volia skôr biocentrický prístup k riešeniu duality vo vzťahu človek – príroda. Iba 10 % respondovaných nedokázalo vyjadriť svoj postoj k prírode. Väčšina žiakov chápe úctu k životu ako ochranu všetkého živého a nielen ako ochranu ľudského života. Pre zaujímavosť uvádzame niektoré z výrokov žiakov:

- ✓ „Podľa mňa patrí človek do prírody ako gombík na košeľi.“
- ✓ „Ľudský život predstavuje iba jeden z možných životov, jeho zvýšená inteligencia však nie je samozrejmosťou. Zvieratá, ľudia a príroda patria k sebe a nie je opodstatnené hovoriť o vrchole, stupni a inom“.
- ✓ „Príroda je iba jedna a treba si ju vážiť a chrániť“.

Hodnotenie hodnotovej orientácie žiakov ukazuje na skutočnosť, že by bolo prínosom častejšie na pôde školy otvárať diskusiu smerujúcu k vlastnému sebazpoznávaniu a hodnoteniu vlastného správania formou tréningov zameraných na rozvoj sociálneho vnímania a sociálnej inteligencie v malých skupinách. Výbornou platformou môže byť náuka o spoločnosti (občianska náuka) v časti psychológia. Existuje množstvo spracovaných herných techník (napríklad kartové hry a pod.).

Hodnotovú orientáciu žiakov charakterizovali i odpovedi na otázky smerujúce k vyjadreniu ich vzťahu k prírode v škále iných hodnôt ako boli vzdelanie, rodina, zdravie, priateľstvo, životné prostredie, peniaze. Zo súboru hodnôt maturanti tvorili svoj vlastný hodnotový rebríček. Prieskum

preukázal rovnosť takých hodnôt ako sú zdravie, rodina, priateľstvo. Životné prostredie patrilo medzi prioritné hodnoty žiakov.

3. V rovine činnostnej vzniká celý rad problémov. Prieskum preukázal, že zapájanie sa žiakov v oblasti aktivít smerujúcich k ochrane životného prostredia existujú veľké rezervy. Školy vykazujú vysoké počty aktivít a realizovaných projektov, ale pravidelne sa týmto aktivitám venuje iba minimálny počet žiakov. Prevažná väčšina iba sporadicky. Dokonca ani u žiakov gymnázia s experimentálnym zavedením predmetu ekológia ako povinného maturitného predmetu neboli aktivity vyššie ako na ostatných stredných školách. Ukazuje sa, že i domáce prostredie (napríklad v oblasti triedeného zberu, šetrenie energiou a pod.) ovplyvňuje aktivity detí najmä v tých oblastiach, z ktorých má domácnosť bezprostredný osov. Zo škály ponúkaných aktivít žiaci uprednostňovali tie, ktoré smerovali skôr k celospoločenskej zodpovednosti ako k zodpovednosti individuálnej. Zarážajúcou skutočnosťou je však to, že minimálne percento

žiacov vidí cestu k preventívnej ochrane životného prostredia vo vzdelávaní.

Širší priestor na školách by mal byť vytvorený pre kolektívnu činnosť a zapájanie sa žiakov do aktivít v oblasti preventívnej ochrany životného prostredia. Vhodnou formou by mohlo byť využívanie internetu. Využiť dobre prepracovaných, po stránke metodickej a didaktickej, herných techník v podobe e-learningových internetových hier, akceptujúcich všetky tri stránky realizácie environmentálnej výchovy v didaktickej praxi. Uvedené herné techniky by mohli poslúžiť ako nové komunikačné kanály na úrovni partnerských škôl v SR ako aj v oblasti spolupráci s ich partnerskými školami v zahraničí. Do tejto formy by bolo možné zapojiť väčšie množstvo žiakov s nižšími finančnými nárokmi na realizáciu samotného procesu environmentálnej výchovy. Podporiť tak súťaživosť žiakov, ich schopnosť komunikácie, rast vedomostnej úrovne, vlastnú sebareflexiu a sebahodnotenie.

Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc.
Katedra pedagogiky a psychológie FEM SPU v Nitre

MLIEKO NIE JE IBA BEŽNÁ POTRAVINA

Mlieko a mliečne výrobky majú svoje nezastupiteľné miesto vo výžive ľudí. Mlieko nie je iba bežná potraviná, mlieko a mliečne výrobky sú najmä nenahraditeľný zdroj výživných látok dôležitých pre rast ľudského organizmu, ale aj ako liek takmer pre všetky vekové a zdravotné kategórie ľudí. Vo vyspelom zahraničí si mlieko vážia podstatne viac ako je tomu u nás, ale v západnej Európe konzumujú celkovo dvojnásobok viac mliečnych výrobkov (296 kg/osobu a rok, zatiaľ čo u nás je to iba 154 kg/osobu a rok). Pritom musíme konštatovať, že títo ľudia žijú zdravšie a podstatne dlhšie ako u nás.

O význame mlieka pre výživu ľudí, z hľadiska zvýšenia jeho spotreby, sa vo svete robia mnohé významné akcie. Medzi ne patrí napr. celosvetová akcia tzv. školského mlieka, t.j. doporučené mliečne výrobky v školách sa podávajú za veľmi výhodné ceny. To sa robí za účelom získavania správnych výživových návykov, lebo v rodinách to nie vždy býva podporované.

Ďalšou významnou celosvetovou akciou na podporu spotreby mlieka je tzv. **Svetový deň mlieka**, ktorý vznikol v r.1957 vo Švajčiarsku z podnetu lekárov a pracovníkov

výživy. Tento deň sa oslavuje vždy v tretí, resp. štvrtý utorok v mesiaci máj. V tomto dni sa robia akcie na pripomenutie si významu mlieka a na zvýšenie jeho spotreby. V minulosti sa u nás tiež tento sviatok oslavoval masovo, no zdá sa, akoby nám to bolo čoraz viac ľahostajné. V tomto roku sa oficiálne pripomína Deň mlieka 23. mája 2006.

Mlieko nie je iba bežná potraviná, ono má podstatne širší spoločenský význam ako sa bežne priznáva. Produkcia mlieka v prvovýrobe je tiež hlavným ekonomickým zdrojom, má hlbší ekologický i sociálny prínos pre náš vidiek a je aj nositeľom našich tradícií. V súčasnom období i vyspelé európske krajiny upúšťajú od ťažkého priemyslu a dokonca i od spotrebiteľského a venujú sa viac agroturistike a produkcii mlieka. Vážme si preto mlieko a mliečne výrobky ako také a hlavne pre jeho vynikajúce zloženie!

Mlieko a mliečne výrobky sú hlavne dôležitým zdrojom biologicky aktívnych látok nevyhnutných pre zdravý vývoj človeka:

- výživné a stavebné látky pre stavbu tela a rast človeka v detskom veku,
- látky pre energetické zabezpečenie existencie organizmu,

- zdroj minerálnych látok, vitamínov, hormónov a enzýmov,
- zdroj esenciálnych prvkov, ktoré si organizmus nevie vyrobiť sám.

Mlieko obsahuje najmä:

Bielkoviny

Z nutričného hľadiska 1 liter mlieka obsahuje také množstvo bielkovín, ktoré zhruba pokryje požadovanú dennú dávku tejto látky u detí. Pre dospelých je to približne polovičná odporúčaná denná dávka. Mliečne bielkoviny obsahujú 18 z 22 známych aminokyselín, potrebných na stavbu a udržiavanie ľudského organizmu. Okrem toho sú aj zdrojom esenciálnych aminokyselín, ktoré si organizmus nevie vyrobiť sám. Z bielkovín mlieka dominuje kazeín 82 % a srvátkové bielkoviny laktalbumín a laktoglobulín 12 %. Biologická hodnota mliečnych bielkovín je vôbec najvyššia, až 98 % z nich sa využije v prospech organizmu. Mliečne bielkoviny sú neoddeliteľnou súčasťou hormónov a enzýmov. Ich nedostatok môže spôsobiť poruchy rastu, resp. nedostatočne vyvinutú svalovú hmotu.

Mliečny cukor – laktóza

Laktóza je najvýznamnejší sacharid mlieka. Je ľahko stráviteľná a zároveň je výborným zdrojom energie. Skladá sa z glukózy (dôležitá zložka krvi a stavebná zložka glykogénu) a galaktózy. Práve galaktóza je potrebná pre vývoj mozgu a nervových tkanív. Priaznivo ovplyvňuje reguláciu telesnej teploty a navyše priaznivo vplyva na črevnú mikroflóru a motilitu, čiže pohyb čriev, ako aj absorpciu minerálnych látok, ako sú vápnik, horčík a fosfor. Mnohí dospelí ľudia, nakoľko vo svojom zažívacom trakte nemajú enzým laktázu, tak majú problémy so zažívaním a majú prirodzený odpor k sladkému mlieku. Dospelí ľudia by preto mali konzumovať kyslomliečne výrobky, t.j. probiotické nápoje, jogurty a syry.

Mliečny tuk

Mliečny tuk je rozptýlený v jemných kvapôčkach, a preto je v porovnaní s inými živočíšnymi tukmi veľmi dobre vstrebateľný a stráviteľný. Dôležitým faktom dobrej stráviteľnosti je aj jeho chemické zloženie, a to vysoký obsah mastných kyselín s krátkym reťazcom, usporiadanie mastných kyselín, ako aj vysoký obsah fosfolipidov. Deťom do 3. roku života by sa nemalo podávať odtučnené, resp. nízko-tučné mlieko a mliečne výrobky, pretože mlieko je významným zdrojom vitamínov A, D, E a K, ktoré sú rozpustné v tuku obsiahnutom v plnotučnom mlieku.

Minerálne látky

Mlieko obsahuje 14 minerálnych látok, z toho vo väčšom množstve vápnik, fosfor, draslík, horčík, síru, sodík a chlór a v menšom množstve stopové prvky – železo, meď, kobalt, mangán, jód, zinok, fluór. Osobitne dôležitý je vysoký obsah a priaznivý pomer vápnika a fosforu v mlieku. Vo výžive človeka majú vápnik a fosfor nezastupiteľné postavenie pre stavbu kostí a zubov. Výskumy poukazujú na pozitívny vplyv voľných iónov vápnika z mlieka a mliečnych výrobkov na znižovanie obsahu cholesterolu v krvi. Z mlieka a mliečnych výrobkov získava človek až 56 % svojej potreby vápnika. Na ilustráciu, zo zeleniny získava len asi 11 % a z obilnín 10 % vápnika. Odporúčaná dávka vápnika sa vo výžive našej populácie plní len na 50–70 %. Deficitný prísun vápnika má nepriaznivý vplyv na vývoj kostí a zubov u detí a mládeže. Prejavuje sa čoraz častejšie najmä u žien tzv. rednutím kostí – osteoporózou – nielen vo vyššom, ale už v strednom veku. Osteoporóza má za následok zníženie pohyblivosti a celkovej kvality života človeka. Vápnik a fosfor hrajú významnú úlohu aj pri rôznych metabolických pochodoch cukrov, tukov, nukleových kyselín a pri transporte iónov. Najnovšie výskumy sú zamerané na úlohu vápnika v prevencii rakoviny hrubého čreva, ako aj v znižovaní toxicity žľových kyselín.

Vitamíny

Obsah vitamínov E a A – retinol a jeho provitamínov v mlieku, ktoré sú dôležité pre normálny rast človeka, jeho dobrý zrak a odolnosť voči infekciám, kolíše podľa sezónnosti. V mlieku sa ďalej nachádzajú vitamíny zo skupiny B a to B₁ – tiamín, B₂ – riboflavín, B₆ – pyridoxín, B₁₂ – cynokobalamín, ktoré pozitívne pôsobia na srdcovú činnosť a na funkcie nervového systému. Mlieko obsahuje aj vitamín C – kyselinu askorbovú a D – kalciferol.

Výchova k správnym stravovacím návykom sa formuje od útleho detstva. Najmä matky by mali dbať na pestrosť a inováciu jedálneho lístka detí i rodiny vyplývajúcu z nových poznatkov o modernej a skutočne racionálnej výžive. V prípade mlieka a mliečnych výrobkov treba deťom jednoznačne dávať ich dostatok a ponuku spetrovať dochutenými mliečnymi nápojmi, kyslomliečnymi výrobkami a tvarohovými výrobkami.

V jednom pohári mlieka sa nachádza:

Vápnik – 30 % dennej potreby

Mlieko je jeden z najlepších zdrojov vápnika. Vápnik je základným stavebným prvkom pri tvorbe kostí a zubov.

Pomáha udržať kosti pevné a je nevyhnutný pre správnu nervovú a svalovú činnosť.

Vitamín D – 25 % dennej potreby

Aby kosti boli silné a pevné, potrebujú viac než len vápnik. Potrebujú vitamín D, ktorý pomáha telu zužitkovať vápnik a optimalizovať mineralizáciu kostí.

Proteíny – 16 % dennej potreby

Vysoko kvalitný proteín (bielkovina) v mlieku obsahuje všetky dôležité aminokyseliny potrebné pre stavbu silných svalov, uzdravenie a optimálnu regeneráciu poškodených svalov. Je takisto veľmi dôležitý pre obnovu energie spotrebovanej pri fyzickej záťaži.

Fosfor – 20 % dennej potreby

Rovnako ako vápnik a vitamín D, aj fosfor je nevyhnutný pre tvorbu a udržanie pevných kostí. Pomáha pri premene jedla, ktoré zjeme, na energiu.

Riboflavín – vitamín B₂ – 24 % dennej potreby

Ľudia, ktorí denne spotrebujú veľa energie, potrebujú veľké množstvo tohto vitamínu, pretože pomáha premeniť jedlo na energiu potrebnú pri pohybe. Takisto aj v tomto prípade je mlieko jedným z najlepších zdrojov tejto látky.

Vitamín B₁₂ – 13 % dennej potreby

Tento vitamín je jedným z dôležitých vitamínov nachádzajúcich sa v mlieku. Je nevyhnutný pre tvorbu červených krviniek, ktoré zabezpečujú prenos kyslíka z pľúc do pracujúcich svalov.

Vitamín A – 10 % dennej potreby

Vitamín A v mlieku prispieva k zdravému zraku. Tiež pomáha regulovať rast buniek a podporuje imunitný systém.

Draslík – 11 % dennej potreby

Každý človek potrebuje denne minimálne 3 500 mg draslíka, aby jeho svaly správne fungovali. Pohár mlieka obsahuje približne 400 mg draslíka.

Niacín – 10 % dennej potreby

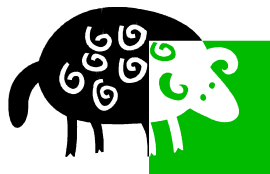
Táto živina je dôležitá pre bežnú činnosť viacerých enzýmov v tele a podieľa sa na metabolizme cukrov a nasýtených kyselín.

Vo vymenovávaní zdravotných prínosov mlieka možno veľa písať i diskutovať. Faktom ostáva, že vo vyspelých štátoch sveta sa presadzuje heslo, že mlieka, by hlavne dospievajúca mládež ale tiež dospelí ľudia mali konzumovať minimálne ½ litra denne. Inak to môže byť i kyslomliečny nápoj, tvaroh, alebo 10 dkg syra.

Pre nás ostáva stále aktuálne heslo „**Viac mlieka – viac zdravia!**“.

Vážme si preto mlieko, nie je to bežná potraviná.

Ing. Karol Herian, CSc., Žilina

ZAMYSLENIE SA NAD SPRACOVANÍM OVČIEHO MLIEKA NA SALAŠOCH

Úvod

O ovčom mlieku a o výrobe ovčieho hrudkového syra na salašoch sa už veľa popísalo a ukazuje sa, že táto problematika je stále veľmi aktuálna a je potrebné sa ňou stále zaoberať a stále ju posúvať na vyššiu kvalitatívnu úroveň. Je chvályhodné, že o túto problematiku je všeobecný záujem a aj keď to nie je podstatná súčasť našej výživy, je to veľmi citlivá oblasť z pohľadu tradícií, imidžu slovenského mliekárstva a napokon i ekonomiky výroby v prvovýrobe.

Vstupom Slovenskej republiky do EÚ, sa ešte zvýšili požiadavky na potravinovú bezpečnosť a s tým spojenú legislatívu, materiálne zabezpečenie i nároky na personál na každej výrobní potravín a tým aj na salaši. K novým náročným podmienkam, k novému „hygienickému balíčku“ opatrení – Nariadení ES č.178/2002, č. 852/2004, č. 853/2004 i č. 2073/2005 bude treba vykonať veľa opatre-

ní na ich uvedenie do života. Je to však naša nevyhnutnosť, pokiaľ naozaj máme záujem budovať ovčie mliekárstvo na slušnej medzinárodnej úrovni vyspelých štátov. Okrem toho stále aktuálny problém je udržať a zvýšiť produkciu ovčieho mlieka, zabezpečiť jeho rentabilitu výroby a s tým spojené problémy.

V tomto príspevku by som sa chcel vyjadriť k významu ovčieho mliekárstva, k jeho produkcii, k problematike výroby ovčieho hrudkového syra a k ďalším problémom ovčieho mliekárstva vôbec.

Význam ovčieho mliekárstva

Ovčie mliekárstvo má, podobne ako aj mliekárstvo kravského mlieka, významný celospoločenský prínos a má pri tom mnohé osobitné priority a zámery. Sú to hlavne nasledovné:

- zabezpečenie sociálneho programu obyvateľov na vidieku,
- ekologické využitie trávnych porastov zvlášť v podhorských a horských oblastiach,
- zachovanie a ďalšie rozvinutie našich ovčiarskych tradícií,
- príspevok k vybudovaniu typickej slovenskej agroturistiky,
- obohatenie spotrebiteľského trhu o kyslomliečne a syrárske ovčie špeciality,
- obohatenie našej výživy o nové probiotické a výživné potraviny,
- zvýšenie vývozu a prezentácia našich špecialít v zahraničí.

Uvedené zámery majú skutočný celospoločenský prínos, ktorý sa nedá vždy merať iba peniazmi. Bolo by snáď vhodné, aby sme sa vyvarovali chýb, ktoré nás priviedli k podstatnému zníženiu výroby kravského mlieka vôbec. Za posledné roky sme na Slovensku svedkami podstatného zníženia produkcie kravského mlieka (vyše 50%), podstatne sa znížil počet dojníc (vyše 60 %), podstatne sa znížila i mliekárenská výroba a pritom sa výrazne znížila i spotreba mliečnych výrobkov. Z tohoto pohľadu sme od r. 1990 dopadli najhoršie zo všetkých krajín strednej a východnej Európy. Je to alarmujúci stav a tvárime sa, akoby to bolo všetko v poriadku a v súlade s trhovým hospodárstvom. Každý hospodár by sa však mal opýtať sám seba, či je to prospešné a správne i z hľadiska perspektívy. Prečo sa i vyspelé štáty podstatne viac venujú poľnohospodárstvu a agroturistike ako my? Prečo sa vo vyspelých krajinách neustále zvyšuje spotreba mliečnych výrobkov a k tomu sa robia mnohé podporné programy?

Ovčie mliekárstvo je jednou z možností, kde by sme mali postupovať rozumnejšie, kde by sme mali sústrediť všetko úsilie na zachovanie a ďalší rozvoj typického, tradičného mliekárstva, ktoré by mohlo prispieť k uvedeným zámerom.

Ovčie mliekárstvo v zahraničí

Vo svete je ovčie mliekárstvo podstatne viac rozšírené ako u nás a stále si drží svoje tradície.

Z literatúry je zrejmé, že okrem Číny a južnej Afriky sa podstatná časť produkcie ovčieho mlieka týka okolia Stredozemného mora a južnejšej časti Európy. Pritom je aj z osobných návštev známe, že v južnejších krajinách sa dodnes ovčie mlieko spracováva tradične na syry a prevažne, alebo takmer všetko mlieko sa spracováva v surovom stave.

Krajiny EÚ začínajú postupne uplatňovať svoju legislatívu a platia tam tie isté hygienické predpisy ako i u nás. No ostáva skutočnosťou, že ani vo vyspelejších krajinách EÚ nie je všetko tak, ako sa píše, ale dôležité je, že sa to rieši postupne a systematicky. Dôvodom nie je ľahostajnosť a ani nezáujem o hygienu. Dôvodom je to, že práve u ovčieho mliekárstva, ktoré sa robí v malých prevažne horských syrárňach nie je možné dodržiavať všetku potrebnú administratívu a všetko vybavenie tak, ako je to u veľkých mliekárenských závodov. Tieto malé ovčie a kozie hospodárstva si i v krajinách západnej Európy chránia svoje tradície. Tak to robí najmä Francúzsko, Nemecko, Taliansko a Švajčiarsko. Zakladajú si svoje spolky, napr. Spolok svätého Uguzona, ktorý je patrónom ovčieho a kozieho syrárstva. U nás bol takýto spolok v Liptovskom Mikuláši. Tieto spolky majú veľkú spoločenskú podporu a sú silným partnerom vláde pri presadzovaní svojich tradícií a práv. V krajinách EÚ však okrem zdravotnej bezpečnosti dopracovali aj ďalšie systémy na podporu ovčieho mliekárstva. Napríklad podstatne viac si hodnotia vyprodukované ovčie mlieko a majú k tomu na základe hodnotenia akreditovaného laboratória vypracované príplatky alebo zrážky za kvalitu a za chemické zloženie mlieka.

Základné požiadavky na mikrobiologické hodnoty ovčieho mlieka sú rovnaké ako u nás:

Počet baktérií v surovom mlieku:

- na tepelne upravené výrobky 1 500 000/ml
- na tepelne neupravené výrobky 500 000/ml
- patogénne baktérie 0
- inhibičné látky 0

Niektoré problémy ovčieho mliekárstva u nás

U nás, aj napriek dlhej tradícii ovčiarstva, mnohé problémy nemáme dotiahnuté a to napr. oceňovanie ovčieho mlieka podľa kvality, optimálne využitie produktov ovčiarstva, spôsob využitia ovčej srvátky, predaj výrobkov na salaši, atď. Problém je aj doterajšia sezónnosť produkcie mlieka a nevyužitie priestory spracovania ovčieho mlieka v zimnom období. Z doterajšieho vývoja vyplýva, že ovčie mliekárstvo sa bude musieť riešiť na troch kvalitatívne odlišných úrovniach. Tu sa ukazujú nasledovné možnosti:

- vo vysokohorských podmienkach, kde sú salaše ťažko prístupné, bude možné zo surového mlieka vyrábať ovčí hrudkový syr (za schválených podmienok), ktorý sa raz za týždeň zvezie do mliekárne, alebo bryndziarne na ďalšie spracovanie,
- v horských a podhorských podmienkach s prístupnou dopravou a energetickými zdrojmi bude možno plánovať aj exkluzívnu ovčiu mliekárničku na výrobu ovčích mliekárenských špecialít, spojených s priamym predá-

jom pre turistov a návštevníkov. Tu sa budú vyžadovať prísne veterinárne i zdravotnícke opatrenia na zabezpečenie zdravotnej bezpečnosti. Bolo by to však veľmi atraktívne a poučné.

- c) Pokiaľ sa bude zväzovať surové ovčie mlieko do mliekárne, alebo bryndziarne, potom sa musí spracovávať mliekárenským spôsobom a môžu sa vyrábať akékoľvek výrobky pokiaľ budú schválené a zdravotne bezpečné.

Doposiaľ však najväčším problémom je požadovaná hygiena a čistota na väčšine salašov. Podľa výsledkov rozborov ovčieho mlieka v Centrálnom laboratóriu v Žiline sa síce dosahuje požadovaná priemerná kvalita, ale to iba pre mlieko určené na tepelné ošetrenie a nie na spracovanie v surovom stave. Pritom na niektorých salašoch to dokážu urobiť aj tak, aby to bolo úplne vyhovujúce aj pri spracovaní mlieka v surovom stave. Všetko je len v dodržiavaní základnej čistoty a hygieny pri dojení a pri spracovaní mlieka.

V súčasnom období už mnohé salaše patria súkromným osobám a tam sa zvýšila aj technologická disciplína a tiež hygiena. Ostáva ešte podotknúť, že všetky salaše musíme vnímať ako malé mliekárenské výrobné, a mali by tam robiť **ľudia kvalifikovaní s odborným vzdelaním**. Máme predsa dostatok absolventov odborných škôl, ktorí by sa tam mohli realizovať a dokázať robiť atraktívne a kvalitné výrobky z ovčieho mlieka! Výrobky ovčieho mliekárstva a zvlášť ovčie syry sú stále veľmi atraktívne a je potešujúce, že za posledné roky sa udržala produkcia mlieka na takmer 10 mil. l ročne. Tiež aj spotreba ovčích mliečnych výrobkov (bryndze, hrudkového syra po prepočte na množstvo mlieka) neklesla, ale udržala sa na úrovni posledných rokov, t.j. cca 1,7 kg/osobu/rok. Pre porovnanie treba však uviesť, že spotreba ovčích syrov vo Francúzsku, ale aj v Grécku prevyšuje 6 kg/osobu/rok, čiže stále máme veľké rezervy a máme čo doháňať.

Základný výrobok z ovčieho mlieka, ktorý sa robí tradične zo surového mlieka, je u nás výroba ovčieho hrudkového syra. Po jeho vykysnutí a vyzretí možno vyrobiť z neho parené ovčie syry, oštiepky, bryndzu a iné špeciality, ale iba v podmienkach vhodných pre ďalšie spracovanie, napr. v bryndziarni, alebo na iných pracoviskách, ak to schvália príslušné veterinárne a hygienické orgány. Pri vybudovaní podmienok na mliekárenské spracovanie ovčieho mlieka je možno z ovčieho mlieka robiť celú radu nových špecialít, kyslomliečnych výrobkov, tradičných aj netradičných syrov, ako sú plesňové syry, mazové, tvrdé zrejúce syry a pod. Ako je nám známe, doterajšia kvalita ovčieho hrudkového syra vyrobená na salašoch je veľmi rôznorodá a neštandardná. Podstatným nedostatkom je, že tieto syry sa často predávajú nedokysnuté (sladké) a nevyzreté. Potom tieto výrobky

nemajú ani prirodzenú kyslomliečnu chuť a ani nevynikne dobre chuť po ovčom mlieku. Okrem toho, takéto syry sú veľkým zdravotným rizikom pre konzumenta, lebo ak syr dobre nevykysol a nevyzrel, vzniká veľké riziko prežitia nežiadúcich patogénnych zárodkov, zvlášť Salmonelly.

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné, aby sa na všetkých salašoch ujednotil Smerný technologický postup výroby ovčieho hrudkového syra a to hlavne zo surového ovčieho mlieka, ale tiež aj z mlieka pasterizovaného.

Hlavné požiadavky na zabezpečenie kvality a zdravotnej bezpečnosti ovčieho hrudkového syra

Zdravotná bezpečnosť hrudkového syra:

- dodržanie hygieny a sanitácie pri získavaní a spracovaní mlieka,
- zabezpečenie dobrého prekysnutia syra, t.j. dodržanie času a teploty, prídavok kultúry,
- dodržanie celkovej doby zrenia 8–10 dní,
- zabezpečenie správnej kyslosti a sušiny v celom objeme syra.

Zabezpečenie vyššej výťažnosti mlieka na výrobu hrudkového syra

- prídavok doporučenej dávky vápenatých solí,
- správne syridlo chymozínového charakteru,
- dodržanie teploty pri enzymatickom zrážaní a spracovaní mlieka,
- jemný spôsob spracovania syreniny a jej dostatočného vytužovania.

Celková kvalita hrudkového syra:

- dodržiavanie čistoty a hygieny, čisté náradie, odev, čisté ruky,
- dodržanie tepelného režimu počas výroby,
- správne ošetrovanie hrudkového syra, časté otáčanie, utieranie povrchu.

Súhrn navrhovaných hlavných úloh v ovčom mliekárstve na Slovensku

1. Udržať a ďalej rozvíjať chov oviec a v tom aj ovčie mliekárstvo v SR.
2. Zaviesť do života "hygienický balíček nariadení ES" na zabezpečenie zdravotnej bezpečnosti ovčích mliečnych výrobkov.
3. Pripraviť dostupné projekty na podporu rozvoja ovčieho mliekárstva u nás a v EU.
4. Vypracovať projekty na vzorové salaše, tzv. horské a tiež turistické a tie za pomoci podpory z projektov aj realizovať.

5. Doriešiť problematiku ekonomiky ovčiarstva a ekologického využitia trávnych porastov v podhorských a horských oblastiach.
6. Schváliť podmienky komplexného využitia ovčieho mlieka a jeho predaja na salašoch.
7. Budovať nové salaše ako súčasť agroturistiky v regióne.

Aktuálnych úloh v ovčom mliekárstve je podstatne viac a aj tieto uvedené by sa mali viac skonkretizovať a určiť postupnosť ich riešenia. Hlavnou podmienkou však bude aktívna spolupráca všetkých zainteresovaných partnerov tak, aby sa vždy hľadali riešenia ako tieto ciele splniť a aby sa nehládali prekážky ako utlmovať perspektívne ovčie mliekárstvo...

Záver

V uvedenom príspevku sú spomenuté len niektoré problémy pri výrobe ovčieho hrudkového syra na salašoch. Celková problematika ovčiarstva a ovčieho mliekárstva je však podstatne komplikovanejšia a vyžaduje kompletný pohľad a postup nielen z pohľadu zdravotnej bezpečnosti, ale aj z pohľadu kvality mliečnych výrobkov, technického zabezpečenia výroby na salašoch a aj z pohľadu ekonomiky výro-

by, organizácie práce, zabezpečenia aj optimálnej agroturistiky na vidieku a zachovania našich ovčiarskych tradícií. Je to teda skutočne náročný program, kde bude potrebná úzka spolupráca medzi všetkými zainteresovanými stranami tak, aby všetky opatrenia prispievali k ďalšiemu rozvoju a nie úpadku ovčieho mliekárstva na Slovensku.

V tomto období sa uskutočnili viaceré celoslovenské školenia bačov, ktoré zorganizovalo za spolupráce ŠVPS a VÚM Zduženie chovu oviec a kôz, zamerané najmä na zdravotnú bezpečnosť. Je to dobrý začiatok opatrení na zlepšenie súčasného stavu. Bude však potrebné vypracovať spomínané komplexné zámery ovčieho mliekárstva, pripraviť vhodné projekty na podporu týchto zámerov, vybudovať v každom regióne typy vzorových salašov, ktoré by boli vhodné aj na agroturistiku a mohli by predávať svoje produkty.

Pevne veríme, že sa nám tieto zámery podaria uskutočniť i s príspevom nastupujúcej mladšej generácie odborníkov. Vážme si a strážme si dobre svoje historické dedičstvo, lebo je to aj zachovanie odkazu našich predkov do budúcnosti!

Ing. Karol Herian, CSc., Žilina

PILOTNÍ STŘEDNÍ ŠKOLY KEV a příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Střední zemědělská škola Písek se jako člen Klubu ekologické výchovy (KEV) účastní od listopadu 2005 do listopadu 2007 projektu Pilotní střední školy KEV a příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji.

Hlavní cíle projektu

1. Příprava pedagogů pilotních středních škol pro realizaci projektu a jejich vzdělávání k udržitelnému rozvoji.
2. Vytvoření potřebných materiálů pro přípravu pedagogů.
3. Postupné projednávání – jak prolíná ekologická výchova do jednotlivých oblastí vzdělávání, jak zajišťovat integrované přístupy k dané problematice prostřednictvím průřezových témat, jak využívat celotřídní a celoškolní aktivity a spolupráci s mimoškolní sférou.
4. Ověření ekologické výchovy ve školní praxi, realizovat školní vzdělávací programy Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) v pilotních školách.
5. Zhodnocení a evaluace.
6. Vytvoření předpokladů pro předávání získaných zkušeností.

Časový harmonogram

2005/2006 příprava projektu

2006/2007 realizace a ověření projektu v praxi, evaluace

Školním koordinátorem projektu na SZeŠ Písek je Ing. Lenka Zámečnicková

Obsahové etapy projektu

1. Příprava podkladů potřebných pro projekt.
2. Příprava pedagogů pro projekt, semináře koordinační, v závěru evaluační a závěrečná konference.
3. Ověřování uplatňování ekologické výchovy ve školní praxi v jednotlivých vzdělávacích oblastech za využívání aktivizujících vyučovacích metod a forem. Nedílnou součástí projektu je i ekologizace provozu školy a mimoškolní aktivity v rámci ekologické výchovy.

Realizace projektu na SZeŠ Písek

Realizace projektu na Střední zemědělské škole Písek probíhá v několika liniích na základě časového harmonogramu i v souladu s obsahovými etapami projektu.

Školní rok 2005/2006 je vyčleněný přípravám projektu. Pro vlastní zajištění i naplnění stanovených výstupů projektu je nezbytně nutné jednak odborné proškolení školních koordinátorů projektu a jednak seznamování celého pedagogického sboru s dílčími kroky, úkoly i odbornou problematikou projektu. Pro realizaci projektu je nepostradatelné i aktivní zapojení ostatních členů pedagogického sboru. Koordinátorka projektu na SZeŠ Ing. Lenka Zámečníková se zúčastnila koordinačního a zároveň i odborného semináře pro hlavní řešitelský tým a školní koordinátory projektu 5.–7. 1. 2006 v Poděbradech i navazujících a rozvíjejících seminářů v Táboře ve dnech 23.–25. 3. 2006 a v Praze ve dnech 1.–3. 5. 2006. Bezprostředně po jednotlivých seminářích proběhlo vždy seznámení vedení školy i celého pedagogického sboru s průběhem seminářů i s dílčími získanými informacemi, které jsou také k dispozici na webových stránkách školy, pro vyučující ve školní sborovně a pro žáky v prostorách školní budovy. Navíc bylo 26. 1. 2006 uspořádáno školení pro ředitele škol v Praze na MŠMT ČR. Těmito kroky je vlastně zajišťována příprava pedagogů pro postupnou realizaci projektu i jejich vzdělávání k udržitelnému rozvoji.

Postupné naplňování jednotlivých kroků projektu by se samozřejmě neobešlo bez spolupráce učitelů v rámci pedagogického sboru. Všichni vyučující SZeŠ Písek se podíleli na zaznamenávání prvků ekologické výchovy (EV), které se objevují a jsou realizované v jednotlivých vyučovaných předmětech. Výsledkem tohoto šetření je přehledná tabulka EV prvků v předmětech vyučovaných na SZeŠ Písek. Některé EV prvky, jako například odpady, voda, vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí, zdroje energie a další, prolínají předměty všeobecnými i odbornými v rovině horizontální i vertikální a tím také vystupují jako průřezová témata. Problematika EV prvků v jednotlivých předmětech bude samozřejmě i nadále rozvíjena.

Ve spolupráci s některými vyučujícími byla rozpracována průřezová témata do podrobností až na podtémata pro

žáky 1., 2. a 3. ročníků studijního oboru agropodnikání i ekologie a ochrana krajiny. Podmínkou průřezových témat je jejich průnik dílčími vyučovacími předměty a zahrnutí specifík regionu Písecka tak, aby bylo zajištěno nejen vlastní prolínání předmětů, ale i návaznost na podmínky v regionu, případně využití výsledků šetření v oblasti Písecka. Žákům byla zadána průřezová témata: Město – místo k životu, Voda, Písecko, Turistika a její vlivy na Písecko. Pro zajištění počátečního zpracování zmíněných průřezových témat byli žáci 1. – 3. ročníku rozdělení na skupiny, kterým byla zadána dílčí podtémata. Konkrétní promítnutí průřezových témat do předmětů vyučovaných v jednotlivých třídách je postupně vyhodnocováno a bude uplatněno především v následném školním roce 2006/2007 při vyhodnocování a ověřování výstupů projektu.

Nedílnou součástí projektu jsou rovněž mimoškolní aktivity SZeŠ Písek uplatňující ekologickou výchovu. Prvky ekologické jsou naplňovány v rámci spolupráce naší školy se základními školami. Zajišťujeme pro žáky základních škol nejrozličnější aktivity jak v prostorách školy, především v učebně ekologie, tak přímo v terénu, kde mají žáci možnost bezprostředního srovnání. Každá spolupráce se základní školou probíhá za předem dohodnutých podmínek na zadané téma a tím je zajištěna návaznost na momentálně probírané učivo na základní škole i jeho rozvíjení. Na zajišťování jednotlivých ekologických aktivit se výrazně podílejí studenti naší školy. Některé prezentace probíhají přímo v terénu prostřednictvím „Mobilní naučné stezky Píseckými horami“, kde žáky ZŠ provázejí studenti naší školy. Na panely stezky navazují dílčí úkoly rozvíjející pochopení vzájemných souvislostí a zákonitostí v přírodě, podporující kladný vztah dětí k přírodě i rozvíjejících výtvarné schopnosti žáků základních škol.

1.–4. 7. 2006 budou na semináři v Rýchorách prezentovat střední školy zapojené do projektu, tedy i SZeŠ Písek, plnění jednotlivých úkolů projektu, které budou i nadále rozvíjeny a hlavně ověřovány v příštím školním roce.

Ing. Lenka Zámečníková, SZeŠ Písek

INFORMAČNÍ SERVIS

Zastoupení Evropské komise v České republice

Zelený týden 2006: evropští žáci tvořivým způsobem osvětlují otázku biodiverzity

Letošní soutěž Zelený týden se soustředila na problematiku biologické rozmanitosti neboli biodiverzity. V Bruselu se od

30. května do 2. června 2006 uskutečnila každoroční konference a výstava Zelený týden zaměřená na životní prostředí; součástí této události je právě soutěž pro školy, která podněcuje mladé lidi ze všech zemí EU, zemí kandidátských a rovněž z členských států Evropského sdružení volného obchodu

(EFTA), aby se dozvěděli více o problémech životního prostředí a uměleckými prostředky vyjádřili své mínění.

Strategické pokyny pro rozvoj venkova 2007–2013

Poslanci Evropského parlamentu chtějí zmenšit rozdíly mezi deseti novými členskými státy a bývalou evropskou patnáctkou a navrhli klíčové strategické pokyny pro rozvoj venkova. Jde především o důslednější zaměření na mladé lidi v zemědělství, na modernizaci zemědělských činností a na ochranu kulturního dědictví venkova.

Komise předkládá plán na podporu podnikatelského ducha na školách a univerzitách

Chce-li si Evropa udržet svůj sociální model, potřebuje silnější hospodářský růst, více nových firem, více podnikatelů ochotných podstupovat rizika spojená s novátorskou podnikatelskou činností, i více malých a středních podniků se silným růstovým potenciálem. Evropská komise nastínila soubor doporučení, která mají posílit podíl vzdělávání na činnostech a snahách zaměřených na rozvíjení podnikatelské kultury ve společnosti. Školy by už od útlého věku měly v mladých lidech posilovat povědomí o podnikání jako o reálné volbě pro vlastní budoucnost. Měly by jim poskytnout možnost osvojit si základní podnikatelské dovednosti a vybavit je tak, aby ve všem, co podnikají, dokázali jednat tvůrčím způsobem a se sebedůvěrou. Na úrovni vyšších a vysokých škol by se výchova k podnikání měla zařadit do studijních programů jako jejich důležitá část a měla by průřezově zasahovat do různých oborů.

Reforma SZP: ministři zemědělství členských států EU přijali přelomovou reformu v odvětví cukru

Dne 1. července vstoupí v platnost radikální reforma odvětví cukru v EU. Reforma uvede systém, který po téměř 40 let fungoval bez větších změn, do souladu s reformovanou společnou zemědělskou politikou (SZP). Zajistí dlouhodobě udržitelnou budoucnost pro produkci cukru v EU, zvýší konkurenceschopnost a tržní orientaci odvětví a posílí pozici EU ve stávajícím kole jednání v rámci Světové obchodní organizace. Základem reformy je 36% snížení zaručené minimální ceny cukru, velkorysá kompenzace pro zemědělce a především restrukturalizační fond, který má nekonkurenceschopné producenty cukru motivovat k odchodu z odvětví.

Kodex správné praxe v chovu hospodářských zvířat v Evropě

Chovatelé pro svůj obor vypracovali kodex správné praxe. Kodex má zajistit maximální otevřenost a průhlednost

postupů používaných v chovu a reprodukci hospodářských zvířat. Chovatelské společnosti by kodex měly přijmout a získat certifikát o jeho dodržování. Cílem je zajistit vysoký standard z hlediska zdraví a pohody zvířat v udržitelných výrobních systémech, ve kterých budou vznikat kvalitní a bezpečné potraviny. Kodex je k dispozici v 20 jazycích a bude se pravidelně aktualizovat.

Koexistence geneticky modifikovaných plodin a konvenčního a ekologického zemědělství

Vypracovat právní předpisy na úrovni EU, které se budou týkat koexistence geneticky modifikovaných plodin a konvenčního a ekologického zemědělství, v současné době zřejmě není vhodné vzhledem k tomu, že zkušenosti s pěstováním geneticky modifikovaných plodin jsou omezené a že je potřeba dokončit proces zavádění vnitrostátních opatření. Opatření pro koexistenci má zajistit, aby bylo vedle geneticky nemodifikovaných plodin možné pěstovat plodiny geneticky modifikované, aniž by to v případě jejich náhodného smísení vyústilo v nepříznivé hospodářské důsledky.

Konference ministrů školství

Dnešní globalizovaná společnost vyžaduje, aby vzdělávací systémy a instituce v Evropě byly konkurenceschopné a aby navzájem spolupracovaly. Zároveň by měly přispívat k budování sociálně soudržné znalostní společnosti. Důležité je zvyšování kvality vzdělávání a odborné přípravy pro realizaci cílů lisabonské strategie a pro konkurenceschopnost Evropy.

„Jaro Evropy“ 2006 – evropská mládež dostává příležitost diskutovat o své budoucnosti

Již čtvrtým rokem organizuje síť ministerstev školství (European Schoolnet) ve spolupráci s Evropskou komisí projekt „Jaro Evropy“, jenž má mladé lidi upozornit na témata související s EU. Ve školských zařízeních členských států, přistupujících zemí a dalších evropských zemí (Norsko, Bosna a Hercegovina, Švýcarsko...) se souběžně pořádají různé akce na téma „Diskutujme o své budoucnosti“. Projekt „Jaro Evropy“, jenž je každoročně pořádán již od roku 2001, je kampaní, která má mladé lidi upozornit na problémy v Evropě a jejímž prostřednictvím má být především navázán dialog mezi žáky, jejich učiteli a dalšími aktéry v Evropské unii o tom, jak vidí Evropu a její budoucnost.

**Hezké prázdniny a dovolenou
přeje redakce**

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ DOVEDNOSTI ŽÁKŮ

učebního oboru 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů

Dne 4. 5. 2006 proběhla v SOU Nové Strašecí celostátní soutěž dovednosti žáků 3. ročníku oboru Opravář zemědělských strojů. Celá akce navázala na novodobou tradici odborné soutěže, která se uskutečnila v minulém školním roce v SOUz Chvaletice a sklídila velký úspěch a uznání zúčastněných učilišť.

Do Nového Strašecí se sjelo celkem 29 učilišť zmíněného oboru z celé republiky a každé z nich reprezentoval jeden žák. Soutěžní disciplíny sestávaly z části teoretické a praktické – každý soutěžící musel projít deseti pracovišti. Při teorii bylo třeba zvládnout test z pravidel silničního provozu, testy odborných znalostí (motorových vozidel, zemědělských strojů a technologie oprav) a konečně poznávací test. Při něm musel přesně identifikovat a podle technického názvosloví zařadit předložené součástky. Při praktické části soutěžící prošli sedmi stanovišti. Předvedli mj. strojní obrábění na hrotovém soustruhu, ruční kování za tepla, seřizování motorů, práci s pístní skupinou, opravu hydromotoru a akumulátoru, demontáž ložiska nebo připojení zástrčky elektrické instalace motorových vozidel.

Vítězem se stal Jonáš Kučera ze SOUz Chvaletice, který získal 137 bodů. Druhé místo obsadil Zdeněk Obdržálek z COP Kroměříž se 134 body a třetí Michal Kratochvíl ze SOU Praha-Radotín, který získal 132 body.

V průběhu soutěže byl pro pedagogické pracovníky zúčastněných učilišť připraven pracovní program. Diskutovalo se zde o problematice rámcových vzdělávacích programů a projektu nových závěrečných zkoušek oboru Opravář zemědělských strojů „Kvalita I“, který koresponduje s požadavky EU. SOU Nové Strašecí je do projektu „Kvalita I“ zapojeno a soutěžní disciplíny byly postaveny tak, aby nový způsob závěrečných zkoušek naznačovaly.

Soudě podle neformálních ohlasů zúčastněných se soutěž vydařila a nasazený trend se podařilo udržet. Při závěrečném předání cen a vyhodnocení soutěže byla symbolicky předána štafeta pořadatelsví příštího ročníku do COP Kroměříž, jehož žák obsadil 2. místo.

Ing. Josef Kutílek, CSc., SOU Nové Strašecí

VÝSLEDKY CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽE

Celostátní soutěž odborných dovedností v učebních oborech kovář a podkovář a umělecký kovář a zámečnick se konala 27. a 28. dubna 2006 ve Středním odborném učilišti v Jaroměři. Soutěž byla jednou z programu akcí, kterými si Střední odborné učiliště v Jaroměři připomíná 120. výročí počátku vzniku c.k. Všeobecné řemeslné školy a 100. výročí postavení budovy pro tuto školu.

Pro učební obor kovář a podkovář byly připraveny tyto soutěžní úkoly: vykování dvou podkov na modelové zadní kopyto, vykování zákolníků na osu běžného ráfového vozu a vykování výhňových kleští. Soutěžící v učebním oboru umělecký kovář a zámečnick měli nakreslit návrh kliky ve skutečné velikosti, kovat užitkový předmět podle vlastního návrhu a vykovat držák louče. Na každý soutěžní úkol bylo 120 minut. Soutěže se zúčastnilo sedm škol, ve kterých se vyučují tyto dva obory.

V oboru kovář a podkovář soutěžili tři družstva a umístili se v pořadí: **na 1. místě Ivan Macháček a Jan Kopecký ze SOU Jaroměř, na 2. místě Jan Vymětalík a Ondřej Hoch**

z Moravského Krumlova, 3. místo patří Romanu Kašparovi a Bohuslavu Hrbáčkovi ze SOU Horní Heřmanice.

V oboru umělecký kovář a zámečnick soutěžilo sedm družstev. **1. místo získali Michal Horníček a Michal Pour ze SOU Jaroměř, 2. místo patří Romanu Valentovi a Jiřímu Sedláčkovi ze SŠ Olomouc, 3. místo patří Lukáši Severovi a Ondřeji Žákovi ze SOŠ Moravský Krumlov.** Soutěže se dále zúčastnili žáci z SOŠ Hradec Králové, SOU Soběslav, SOŠ Rybitví a SOU Horní Heřmanice.

Diplomy a ceny vítězům předali ing. Jiří Hanuš, poslanec sněmovny Parlamentu ČR a Milan Michna, předseda Sdružení uměleckých kovářů a zámečníků a kovářů – podkovářů Čech, Moravy a Slezska. Pro účastníky byl uspořádán společenský večer, na kterém vystoupil mistr magie a iluzí Jakub Kroulík. O cestě na koni přes Andy a místních podkovářích povídal a promítal obrázky Dan Hála.

Zdeněk Vítek, SOU Jaroměř

NÁVŠTĚVA GASTRA

V pátek 21. 4. 2006 se žáci ze Střední školy Opočno vydali se svými pedagogy na Gastro do Hradce Králové.

Zhlédli jsme mnoho zajímavých výrobků studené kuchyně, cukrařiny a vykrajování zeleniny. Na malém sále probíhaly soutěže mladých barmanů, pekařů, ale i odborné veřejnosti. Náš spolužák Michal Dudek (viz foto) se zúčastnil loupání o nejdelší slupku z jablka na čas. Umístil se na prvním místě a sál na chvíli vypadal, že je plný jenom fanoušků z Opočna. Návštěva Gastra se nám velice líbila a poznatky využijeme v praxi.

Andrea Abrahámová
3. ročník oboru Kuchař, SŠ Opočno

BARMANSKÁ SOUTĚŽ

Dne 2. 5. 2006 se na Střední škole v Opočně konala barmanská soutěž o Pohár ředitele školy. Mezi hosty jsme uvítali starostu města Opočna pana Filipa a pana Smolného, majitele Martini's baru v Pardubicích, který naučil naše mladé barmany tomuto krásnému umění. Soutěže se zúčastnilo sedm barmanů. Na třetím místě se umístil Václav Čepelka (viz foto), na druhém místě Věrka Podhájecká a na prvním místě Michal Dudek. Soutěž byla povzbuzením pro mladší ročníky.

(Na druhé fotografii jsou účastníci soutěže.)

(Na druhé fotografii jsou účastníci soutěže.)

Andrea Abrahámová

ZAHRADA MORAVY

UŽ 14. ročník výstavy proběhne ve dnech 17. a 18. 6. 2006

Výstava Zahrada Moravy je společenská, kulturní, propagační a prodejní akce, která využívá příjemného prostředí areálu Střední zemědělské školy a Gymnázia ve Starém Městě. Nosnou složkou je výstava výrobků a služeb ze všech oblastí a oborů s důrazem na zemědělství, chovatelství, zájmovou činnost, módu a bydlení.

VALTICKÉ VINNÉ TRHY

XXXIX. ročník – jaký byl?

Dne 5.5.2006 v 10 hodin byly slavnostně zahájeny v jízdně valtického zámku Valtické vinné trhy 2006 (dále VVT). O tuto každoroční májovou přehlídku vína mají vinaři i obchodníci s vínem mimořádný zájem a kdo se chce prosadit na českém trhu s vínem, v gastronomii, ve velkoobchodu, v marketech či vinotékách, snaží se na této výstavě co nejlépe prezentovat.

Krátké ohlédnutí do historie

Valtické vinné trhy se konají ve Valticích v různých podobách již od poloviny 19. století. V historických pramenech je například doložen záznam o konání přehlídky z r. 1855, fotografie z r. 1902, informace o 1290 vzorcích vystavovaných v r. 1909, či o návštěvě 3800 osob (při vstupném 5 Kč) v r. 1932. V poválečném období byla v r. 1967 zahájena tradice pravidelného pořádání výstav, a tak v příštím roce budou pořadatelé připravovat 40. jubilejní ročník.

Trhy v „řeči čísel“

Letošního ročníku se zúčastnilo 105 vinařů z ČR, 14 vinařů z Rakouska a 7 vinařských firem se Slovenska. Řady vystavovatelů rozšířily obchodní akciové společnosti, které přivezly pro srovnání vína z Argentiny, Maďarska, Rumunska, Makedonie či Španělska.

Odborné komise degustátorů hodnotily už v dubnu v prostorách Národního vinařského centra na zámku ve Valticích 770 přihlášených vzorků vín (na trzích se pak objevilo z kapacitních důvodů pouze nejlepších 600). O tom, jak efektivní reklama je účast na VVT svědčí i skutečnost, že 15 našich firem a 1 rakouská společnost přihlásily více než 10 druhů vín. Největší množství vzorků – 30 – přihlásily (již tradičně) Vinné sklepy Valtice. Nejlepším vínům bylo v různých kategoriích uděleno celkem 36 zlatých, 40 stříbrných a 37 bronzových medailí a 75 diplomů. Zástupci mimořádně oceněných vín převzali 10 pohárů z nichž nejcennější – pohár pro CHAMPIONA VVT 2006 – si odnesla rakouská firma Weingut Neustifter Poysdorf za cuvée Zweigelt & Cabernet Sauvignon 2003. Z přihlášených nejlépe hodnocených vín, majících původ v České republice, jich bude 30% nominováno k účasti na soutěži SALON vín České republiky. Tato soutěž je nejvyšší a zastřešující soutěží vín u nás, při které odborná komise

udělí každý rok 100 vínům právo užívat známku „Salon vín České republiky“. Vína oceněná tímto titulem jsou každoročně prezentována ve veřejné degustační expozici ve sklepních prostorách Národního vinařského centra ve Valticích a jsou k dispozici návštěvníkům Valtic.

„Valtice – hlavní město vína“

Tento přívlastek lze bez nadsázky doplnit o „... vína a vinařského vzdělávání“. Střední odborná škola vinařská a Střední odborné učiliště zahradnické Valtice vychovává nejmladší vinařské odborníky a spolu se Společností Valtické vinné trhy je i hlavním spolupořadatelem tak náročné akce jakou VVT jsou. Studenti se významnou měrou podílejí na organizačních přípravách a následně i vlastním průběhu vinných trhů. Při této činnosti získávají značné praktické zkušenosti z oblasti propagace a marketingu. Všechny získané poznatky jistě uplatní v budoucnu ve svých regionech při přípravě vlastních výstavních akcí. O tom, že vinařská škola je významným subjektem při pořádání VVT svědčí i skutečnost, že jedním z 10 předávaných pohárů byl pohár Střední odborné školy vinařské ve Valticích, který byl přidělen za nejlepší adjustaci lahvového vína (obdržely jej Templářské sklepy v Čejkovících).

Dalšími organizátory, kteří se podíleli na zdárném průběhu VVT, byli žáci Středního odborného učiliště zahradnického. Ti vytvořili krásná květinová aranžmá, která barevně doladila historické prostory konírny i jízdní valtického zámku, kde se již tradičně trhy konají. Nesmím zapomenout ani na žáky hotelové školy ze Sedlce, kteří dostali

příležitost připravit rautovou tabuli pro slavnostní zahájení. Příležitosti využili a dokázali, že i oni se stávají „mistry ve svém oboru“. Vrátime-li se k odbornému vinařskému vzdělávání, nesmíme zapomenout na Vinařskou akademii, která školí sommeliery. V historickém místnostech valtického zámku zajišťuje odborný servis pro vinaře Národní vinařské centrum, které se stará mimo jiné i o navazování kontaktů s vinaři ze zahraničí. Malým a středním vinařům v neposlední řadě pomáhá i společnost MORAVÍN – svaz moravských vinařů, který pro zájemce organizuje odborné semináře, zájezdy a školení.

Závěrem lze říci, že organizátoři nejen úspěšně navazují na dávnou tradici v oblasti výstavnictví a propagaci producentů vína, ale zároveň umožňují tisícům návštěvníků ochutnat z celé kolekce odrůdových a přívlastkových vín našich i ze zahraničí a tím významnou měrou přispívají k prohloubení a zkvalitnění obecných znalostí o „božském nápoji“, kterým víno bezesporu je.

bačka

INFORMACE O STUDIU

Institut vzdělávání a poradenství

Institut vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity Praha vznikl transformací katedry pedagogiky k 1. červnu 2005. Původ pedagogického vzdělávání učitelů středních zemědělských, zahradnických a lesnických škol v Čechách se odvíjí od r. 1930, kdy byl zřízen Státní pedagogický seminář. Tento seminář byl v r. 1964 transformován na katedru pedagogiky Vysoké školy zemědělské v Praze a tato organizační struktura zůstala nezměněna až do r. 2005. Pedagogickým vzděláním, které nabízí a poskytuje, rozšiřuje studentům možnost dalšího uplatnění.

Bakalářské studijní programy

Učitelství odborných předmětů

Studijní program je určen absolventům odpovídajícím magisterských studijních programů, kteří se chtějí uplatnit jako učitelé odborných předmětů na středních školách zemědělských, lesnických, zahradnických nebo příbuzných oborů.

Učitelství praktického vyučování

Studijní program je určen pro učitele odborného výcviku (dříve mistry odborné výchovy), učitele praxe, dílenské učitele na středních školách apod. Ke své odborné profesi získají studiem vysokoškolské vzdělání a pedagogickou způsobilost.

Celoživotní vzdělávání

Doplňující pedagogické studium učitelství odborných předmětů

Studium je určeno absolventům vysokoškolského studia se zemědělským, lesnickým a veterinárním zaměřením i vysokoškolským studentům. Hlavní vyučované disciplíny jsou: pedagogika, psychologie pro učitele a didaktiky odborných předmětů.

Doplňující pedagogické studium učitelství praktického vyučování

Studium je určeno zájemcům s úplným středním vzděláním, kteří po absolvování získají pedagogické vzdělání potřebné pro učitele odborného výcviku, dílenské učitele a pro učitele praktického vyučování.

Doplňující pedagogické studium vychovatelství pro školská zařízení

Studium je určeno zájemcům s úplným středním vzděláním. (tj. učitelů odborného výcviku, dílenských učitelů a dalších učitelů praktického vyučování). Hlavní vyučované disciplíny jsou: pedagogika, psychologie pro učitele, metodika výchovy mimo vyučování a metodika zájmových činností.

Další pedagogické, poradenské a výzkumné aktivity

- kurzy zvyšování pedagogických kompetencí pro pedagogické pracovníky univerzity
- kurzy prezentačních a pedagogických dovedností pro doktorandy jednotlivých fakult
- krátkodobé kurzy pro zaměstnance ČZU
- akreditované kurzy pro učitele odborných předmětů na středních odborných školách
- kurzy pro instruktory školních hospodářství a dalších školních zařízení
- kurzy pro odborné poradce
- sociálně-psychologické a pedagogické poradenství
- realizace odborné poradenské činnosti v oblasti pedagogiky pro pracoviště ČZU

Kontakty

IVP ČZU, V Lázních 3, 159 00 Praha 5-Malá Chuchle
Tel.: 251 810 878, 251 812 466, fax: 251 811 364
E-mail: chuchle@ivp.czu.cz, <http://ivp.czu.cz>

KATEDRA PEDAGOGIKY A PSYCHOLÓGIE FEM SPU V NITRE

opäť otvára bakalárske štúdium

Vzhľadom na súčasný vývoj spoločnosti je potrebné zabezpečiť rozvoj požadovaných oblastí jej života. Medzi takéto oblasti patrí aj školstvo. Potreba rozvoja je rozpracovaná v Návrhu rozvoja koncepcie rozvoja výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike – projekt "Milénium". Na potrebu rozvoja spoločnosti v oblasti školstva reaguje aj Katedra pedagogiky a psychológie FEM v Nitre bakalárskym štúdiom Majster odbornej výchovy. Príprava v rámci tohto štúdia zvyšuje kvalitu prípravy učiteľov praktického vyučovania a majstrov odbornej výchovy oproti doplnujúcemu pedagogickému štúdiu, prispieva k zrovnoprávneniu majstrov odborného výcviku s učiteľmi napr. pri možnosti absolvovať kvalifikačné skúšky, pri ich zaradovaní do platových tried, pri otvaraní možností ich ďalšieho štúdia a kariérnej cesty. Zároveň sa uspokojuje záujem učiteľskej verejnosti o kompaktné formy štúdia.

V súčasnosti sa doplnujúce pedagogické štúdium vykonáva v zmysle vyhlášky o Doplnkovom pedagogickom štúdiu. Vyhláška MŠ SR č. 41, uverejnená v zbierke zákonov č. 16/1996 zaradila bakalárske štúdium ako jednu z možností ich kvalifikácie. Tým sa predznačil rast požiadaviek na vzdelanie majstrov odbornej výchovy. Projekt Milénium ho posúva do ešte vyššej roviny, pretože požiadavka je „inovovať doplnkové pedagogické štúdium – premeniť ho na bakalárske štúdium“.

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre má pre realizáciu bakalárskeho štúdia Majster odbornej výchovy veľmi dobré podmienky, pretože prostredníctvom Katedry pedagogiky a psychológie FEM SPU s viac než 35-ročnou tradíciou zabezpečuje prípravu učiteľov odborných poľnohospodárskych predmetov a majstrov odbornej výchovy pre stredné poľnohospodárske a potravinárske školy ako aj vysokoškolských učiteľov SPU. Bakalárske štúdium vyplňa medzeru v oblasti poľnohospodárskeho vzdelávania pedagogických pracovníkov.

Bakalárske štúdium Majster odbornej výchovy je akreditované MŠ SR. V tomto roku budú končiť štátnymi skúškami jeho druhí absolventi. Prijímanie študentov na toto štúdium bolo na jeden rok pozastavené, nakoľko sa menil garant štúdia. Doc. PhDr. Fulková, CSc. vystriedala doc. PhDr. Bakošová, CSc. Z tohto dôvodu musela prebehnúť opätovná akreditácia nového garanta štúdia, ktorá sa v súčasnosti úspešne ukončuje. I napriek tomu, že prijíma-

cie pohovory na bakalárske štúdiá sa na Fakulte ekonomiky a manažmentu konajú koncom akademického roka, dekan FEM rozhodol o konaní prijímacích pohovorov v mimoriadnom termíne. **Prijímacie pohovory sa uskutočnia v septembri 2006.** Prihlášky na bakalárske štúdium Majster odbornej výchovy je možné zasielať do konca júla na dekanát FEM SPU v NITRE. Vedenie FEM tak vychádza v ústrety veľkému počtu záujemcov o štúdium. Pre úplnosť pripomenieme obsah študijného programu bakalárskeho štúdia Majster odbornej výchovy.

- Nosné a ďalšie témy jadra znalostí študijného programu: Študijný program 1. stupňa bakalárskeho štúdia zohľadňuje predmety jadra vedomostí v súlade s platným korpusom. Profilujúce predmety odborného základu príslušného vedného odboru a odborné predmety aprobácie stanovuje príslušná fakulta, ktorá zabezpečuje ich výučbu na SPU. Okrem znalostí uvedených v korpuse ktoré sa premietli do profilujúcich predmetov, ostatné predmety sú postavené tak, aby dotvárali pedagogicko-psychologicko-odborný charakter absolventa.
- Kvantitatívne vyjadrenie nosných tém jadra: Systém štúdia je flexibilný. Študent si kumuluje kredity v zmysle zásad ECTS na domácej univerzite i zahraničných univerzitách počas prvého stupňa štúdia minimálne v rozsahu 180 kreditov. Vlastná kreditová hodnota študijného programu je 191 kreditov, pričom 10 kreditov z uvedeného počtu tvoria kredity za záverečnú prácu. Nosné témy jadra tvoria 114 kreditov, čo predstavuje 60 % kreditovej hodnoty programu.

Charakteristika absolventa študijného programu a znalostí, ktoré nadobudne:

Absolvent štúdia je pripravený pre vykonávanie funkcie majstra odbornej výchovy na stredných odborných učilištiach, učiteľa praxe na stredných odborných poľnohospodárskych školách, riadiaceho pracovníka pri riadení odborného výcviku na stredných odborných učilištiach a pri riadení praxe na stredných odborných školách a ako odborný inštruktor vzdelávacích kurzov v poľnohospodárstve, potravinárskom priemysle a agrárnych službách. Je schopný viesť praktickú prípravu žiakov po odbornej stránke, ale aj po stránke procesualnej. Vie viesť žiakov pri ich príprave na povolanie, riešiť výchovné problémy, viesť pedagogickú dokumentáciu, riadiť prácu v skupinách, organizovať produktívnu prácu žiakov a túto hodnotiť. Absolvent bude vedieť plánovať výchovno-vzdelávaciu činnosť na strednej škole v rozsahu praktickej prípravy. Bude

vedieť pôsobiť ako inštruktor v rámci celoživotného vzdelávania pracovníkov v poľnohospodárskej prvovýrobe a potravinárskom spracovateľskom priemysle. Všeobecný základ štúdia tvoria odborné, pedagogické a psychologické disciplíny. V nich absolventi získajú súbor odborných vedomostí, pedagogických a psychologických zručností a spôsobilostí, ktoré im vytvoria základ pre profilujúcu časť štúdia. Profilové predmety tvoria predmety odborného poľnohospodárskeho zamerania a didaktika odborného predmetu, metodika odborného výcviku a disciplíny rozvíjajúce realizačnú stránku vyučovacieho procesu (riadenie výchovy a vzdelávania, materiálne didaktické prostriedky a IKT na odbornom výcviku, projekt z metodiky odborného výcviku pedagogická komunikácia, a pod.). Súčasťou štúdia sú aj rôzne formy praktických aktivít študentov, predovšetkým pedagogická prax. Ďalej predmety, ktoré vytvárajú základné predpoklady pre majstra odbornej výchovy na jeho pôsobenie v pozícii inštruktora v celoživotnom vzdelávaní pracovníkov v poľnohospodárskej prvovýrobe (základy vzdelávania dospelých, základy manažmentu vzdelávania dospelých).

Teoretické vedomosti

- bude rozumieť nadväznosti poľnohospodárskych a pedagogických vied,
- bude poznať a chápať princípy inštitucionálnej socializácie človeka,
- bude poznať školský systém a inštitucionálne pravidlá školy,
- bude poznať základy pedagogiky, psychológie a didaktiky odborných predmetov ako základu pre projektovanie didaktického prostredia pre odborné vzdelávanie a výcvik,

- bude poznať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v konkrétnej profesijnej činnosti a uplatňovať ich v praxi pri vedení praktickej prípravy a odborného výcviku,
- bude si vedomý spoločenských, morálnych, právnych a ekonomických súvislostí svojej profesie.

Praktické schopnosti a zručnosti

- bude vedieť vykonávať praktické profesijné činnosti a úkony definujúce príslušný poľnohospodársky vedný odbor
- bude vedieť projektovať praktické profesijné zručnosti v oblasti svojej aprobácie príslušného poľnohospodárskeho vedného odboru ako objektu praktického výcviku,
- bude vedieť projektovať a zabezpečovať praktickú realizáciu vlastnej praktickej prípravy a odborného výcviku,
- bude vedieť viesť žiacke skupiny v školskej i mimoškolskej činnosti,
- bude vedieť vhodne reagovať na výchovné problémy a rôzne výchovné situácie,
- bude vedieť efektívne vyjadrovať svoje myšlienky a efektívne komunikovať na úrovni pracovného tímu, ako aj na úrovni žiackych skupín.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

- bude mať základné predpoklady na úspešné celoživotné sebavzdelávanie,
- bude poznať základy vzdelávania dospelých.

Ing. Milan Michálek

Katedra pedagogiky a psychológie FEM SPU v Nitre

130. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ZEMĚDĚLSKÉHO ŠKOLSTVÍ V OLOMOUCI

Již 130 let probíhá výuka budoucích zemědělců v areálu někdejší zahrady starobylého kláštera Hradisko. Škola přispívala k emancipaci rolnického stavu a jeho celkovému rozvoji. Od r. 1876 prošla naše škola mnohými proměnami, avšak její poslání zůstává stejně platné. Už druhým rokem sídlí Střední škola zemědělská v Olomouci ve dvou budovách: U Hradiska 4 a na Gorazdově náměstí 1. Dnes nabízíme čtyřleté studijní obory s maturitou, tříleté učební obory pro žáky základních škol a pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, denní a dálkové nástavbové studium pro absolventy tříletých učebních oborů.

Dne 23. června 2006 oslavíme 130. výročí založení školy. Oslavy budou zahájeny v 9.45 před školní budovou U Hradiska 4 u busty J. R. Demla, organizátora zemědělského školství na Moravě a iniciátora založení Rolnické školy na Klášterním Hradisku. V 10.00 se uskuteční slavnostní zasedání s představiteli veřejné správy v aule školy. Sportovní soutěže proběhnou od 10.00 do 12.30 v areálu školy. Ve 13.00 vystoupí v kulturním programu současní i bývalí žáci. Od 16.30 do 20.30 zahrají hudební skupiny k poslechu i k tanci.

Po celý den budou probíhat doprovodné akce: ukázky aranžování květin a práce uměleckých kovářů, výstava zemědělské techniky a zemědělských podniků, ukázky chovatelské činnosti. Občerstvení je zajištěno.

Součástí oslav jsou Dny otevřených dveří v obou budovách školy. U Hradiska 4 v pátek 23. 6. od 9. 00 do 18.00 a v sobotu 24. 6. od 8.00 do 12.00, v budově školy na Gorazdově náměstí 1 v pátek 23. 6. od 8.00 do 15. 00 a v sobotu 24. 6. od 8.00 do 12.00. Srdečně zveme absolventy, bývalé zaměstnance a přátele školy.

Těšíme se na setkání s Vámi!

„KVĚTINY V PROMĚNÁCH ČASU“

typ na školní exkurzi

Jako titulek článku jsem použila název krátkodobé tematické výstavy, kterou jsem měla možnost shlédnout ve Valticích v Muzeu zahradnictví a životního prostředí. Akci, jež má v podtitulu heslo: „Květinové vazby – historická inspirace“, zpracovala Zahradnická fakulta MZLU. Na konkrétních aranžmá ukazuje, jak se vyvíjel vkus v oblasti výzdoby květinami v jednotlivých historických etapách.

STAROVĚK byl představen v podobě umně svázaného vavřínového věnce, svislými rostlinnými girlandami a složitou stupňovitou volně položenou vazbou květin.

„Temný“ STŘEDOVĚK se zrcadlí i v oblasti aranžování květin. Do jednoduchých nádob z keramiky či kovu (cínu) byly v převážně vertikálních liniích umístěna jednoduchá aranžmá – např. z lilií.

Změny v období RENESANCE se projeví i v oblasti výzdoby interiérů. Zpočátku se ještě používaly luční květy, chrpa, lilie, ale postupně se do benátských pohárů, majolikových karaf nebo terin přidávaly růže, narcisy či orlíčky. Takto vytvořená dílka se stavěla na okna, římsy krbů nebo přímo na podlahu ve stále se zvětšujících vnitřních interiérech paláců.

BAROKO sebou přineslo mohutné květinové konstrukce geometrických tvarů (kužel, ovál, koule). Ty jsou umístovány často na zem v interiérech i exteriérech a to v párových vazbách. Porcelánky vyrábí velké množství různých květinových nádob a vedle známých květin (např. slunečnice, stolistá růže, karafiáty) se začínají objevovat novinky jako jsou tulipány či chryzantémy z Číny. Z ducha baroka později vycházely i další slohy jako byl empír, klasicismus či secese.

Rafinované ROKOKO přineslo do interiérů drobnější, avšak rozevláté a asymetrické vazby, které nechaly vyniknout krásu vlastních květů. V oblíbě byly drobné růže, orlíčky či pomněnky.

V KLASICISMU se do Evropy dostaly další cizokrajné rostliny (pěnišníky, azalky či begónie) a květinové vazby se vyznačují ve větší míře výraznými barevnými akcenty a jsou svazovány nápadnými stuhami.

ROMANTISMUS znamená návrat k jednodušším květinám (jiřiny, astry, zvonky), ty ale umísťuje např. do orien-

tálních váz a vzdušná aranžmá doplňuje různými travinami, palmovými listy či pavími pery.

EMPÍR zaznamenal návrat do antiky a to nejenom ve stavebním slohu. Květinové kompozice pyramidálních tvarů (často bez doplňkové zeleně) jsou umísťovány do nádob antických tvarů. K oblíbeným rostlinám se řadí růže, lilie, pivoňky, vavřín, myrta, rozmarýn.

Nejoblíbenějšími květinami BIEDERMEYERU byly růže, ze kterých šikovné ruce květinářů vyráběly typické kuleté kytice, v nichž se opakovala jednotlivá barevná okružít a na závěr byla vytvořená dílka doplněna ozdobnou podložkou. Díky rozvoji průmyslové výroby si největší oblibu získaly různé zdobené skleněné a porcelánové vázy.

Na přelomu 19. a 20. století převzala „vládu“ SECESE a ta s sebou přinesla jednoduché, ale zároveň extravagantní vazby, které byly doladěné spoustou různých doplňků. Hitem se staly vázy hutního barevného skla různých tvarů i velikostí.

Určitá rozevlátost a extravagance pokračovala i ve 20. STOLETÍ. Ve dvacátých letech minulého století se v Evropě např. začaly objevovat první ikebany, v 70. letech byl zase oblíben volný styl komponovaný do trojúhelníku. Přelom 20. a 21. století se nese v duchu netradičních kombinací květin i materiálů.

Napříč věky se jak červená nit vine oblíba prostých květů, které nabízí naše příroda a které se tak krásně vyjímají v jednoduchých skleněných vázách či keramických džbánkách.

Desítky slov však v tomto případě nenahradí jediný pohled na výtvořky zručných aranžérů, a proto, pokud se budete např. v období prázdnin pohybovat v oblasti Valtic, udělejte si čas a muzeum navštivte. Vedle této výstavy (potrvá až do 31. 10. 2006) si můžete prohlédnout další zajímavé exponáty v expozicích historického vývoje zelinářství, ovocnářství a vinařství v českých zemích. Bližší informace o trvalých expozicích, krátkodobých výstavách a dalších akcích, které muzeum pořádá, naleznete na internetových stránkách www.nzmvaltice.wz.cz

bačka

JEDE TRAKTOR

Pozvánka do Národního zemědělského muzea

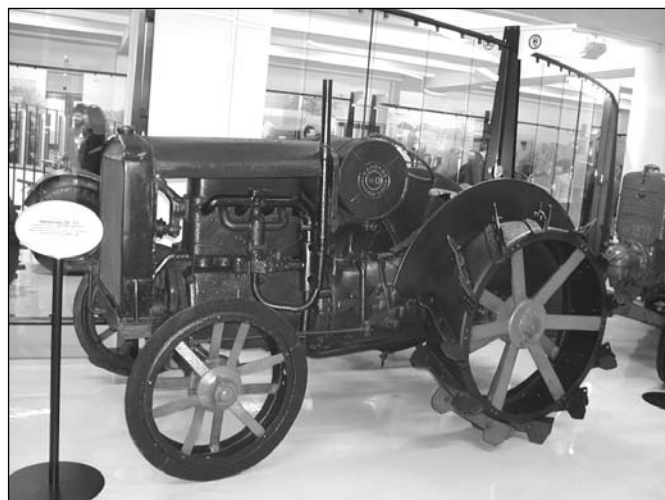
Jednou z nejvýznamnějších sbírek Národního zemědělského muzea je kolekce historické zemědělské techniky, která je jednou z typově nejucelenějších kolekcí svého druhu v Evropě. Sbíрка motorové techniky muzea je od r. 2002 uložena v Čáslavi v Muzeu zemědělské techniky a zahrnuje mj. i 150 traktorů.

Od konce března je v hlavní budově Národního zemědělského muzea v Praze otevřena trvalá expozice historické motorové zemědělské techniky. Na ploše 520 m² v novém sále v suterénu budovy je vystaveno 20 nejdůležitějších předmětů (traktory, stabilní motory mlátičky, motorové mlátičky, parní stroje aj.) ze sbírky zemědělské techniky NZM. Celá expozice je koncipována jako příběh, který provede návštěvníka historií zemědělské mechanizace, ukáže náročnost polních prací a využití pomoc techniky.

Žáci škol a učitelé přivítají interaktivní podobu výstavy – prohlídku absolvují s pracovními listy, pomocí herních

konzolí si mohou simulovat jízdu, některé z předmětů lze vyzkoušet a osahat, muzeum nabízí i vzdělávací a výukové programy. Na expozici bude navazovat upravený dvůr, který by měl sloužit jako ilustrace pro práci s vystavovanými předměty i jejich aktivní využití.

Součástí expozice je katalog, propagační materiály a vystavené modely jako suvenýry. Národní zemědělské muzeum (Praha 7-Letná, Kostelní 44) je otevřeno od úterý do neděle 9.00–17.00 hod. Více www.nzm.cz

SOCIÁLNÁ PEDAGOGIKA

ako životná pomoc

Je název monografie doc. PhDr. Zlaticy Bakošové, CSc. Uvedená publikace patří mezi literární zdroje, které současným učitelům i studentům učitelství mohou pomoci řešit vliv negativních sociálních aspektů na život školy, na chování žáků. Význam sociální pedagogiky jako teorie, bez které se učitelé v této době neobejdou, narůstá s přibýváním sociálních problémů ve společnosti, s nárůstem sociálně patologických jevů mezi mládeží.

Autorka, která profesně připravuje budoucí učitele, vychází ve svém díle z analýzy zahraniční literatury k uvedené problematice, srovnává zkušenosti ve vybraných státech Evropy a popisuje renesanci sociální pedagogiky na

Slovensku. Sama vidí v sociální pedagogice životní pomoc a výchovu, která se opírá o tuto teoretickou pomoc, dává šanci pro nové tisíciletí.

Obsah publikace je rozdělen do 7 kapitol:

1. Teoretická východiska sociální pedagogiky.
2. Sociální pedagogika jako životní pomoc.
3. Rodina a sociální pedagogika.
4. Sociální pedagogika a škola.
5. Sociální pedagogika a výchova opuštěných dětí.
6. Možnosti sociální pedagogiky při řešení některých sociálních a sociálně patologických problémů.
7. Sociální pedagog a jeho profesní možnosti.

V kapitole Sociální pedagogika a škola se autorka věnuje sociálním kompetencím učitele, popisuje učitelův přístup a strategii řešení náročných interpersonálních situací – zejména situací nevhodného chování žáků. V této části monografie se autorka rovněž věnuje uplatňování a porušování dětských práv a práv učitele ve škole. Podrobně řeší záškoláctví a jeho příčiny a prezentuje přehlednou typologii tohoto nevhodného chování žáků. Jak je patrné ze stručné

charakteristiky obsahu díla, jedná se o publikaci přehledovou a potřebnou pro praxi učitele.

Publikace vyšla v r. 2005 v rozsahu 220 stran. Vydala ji Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě.

PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.
Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze

PÉČE O DŘEVINY ROSTOUCÍ MIMO LES – II

Recenze

Autor: J. KOLAŘÍK a kol.

Vydal: ČSOP Vlašim, 2005, str. textu 669, s přílohami 790, II.díl. Přílohy: str. 670–676 terminologický slovníček, str. 677–693 rejstříky a seznam, str. 694–696 seznam zkratk, str. 697–705 abecední rejstříky, str. 706–718 seznam literatury, str. 719–720 přehled vydaných metodik. 37 tab., 179 obr., 248 barevných fotografií na 58 str. příloh.

Rozsáhlá publikace (její první díl byl vydán v roce 2003) byla zpracována za spolupráce 20 spoluautorů (seznam je uveden) a je členěna do pěti základních kapitol dále podrobněji rozčleněných systémem oxfordského desetinného třídění. První kapitola má název anatomie a fyziologie stromů, druhá se zabývá hodnocením stromů, třetí hodnocením trvalé zeleně, čtvrtá právní ochranou dřevin a pátá pojednává o chorobách parkových dřevin.

Podrobněji k jednotlivým kapitolám:

PRVNÍ je věnována úvodnímu pojednání o doménách života, nejnovějším poznatkům o uspořádání rostlinných buněk, klasifikaci listových pletiv. Dále významu kořenů, jejich zonaci (meristematická, elongační a diferenciální zóna), poznatky o mykorrhize. Obšírné zpracování poznatků o stonku, listech, rozmnožování rostlin. V následné části uvedeny základy fyziologie, fotosyntézy, dýchání, podrobně celý vodní provoz dřevin. Pojednáno dřevo, hustota, anizotropie.

DRUHÁ kapitola rozebírá lokalizaci dřevin, využití GPS, zabývá se taxačními údaji (dimenze kmene, výška, stáří, bonitace, index překryvnosti), typologií defektů. Podrobně řešeny symptomy poškození, konstantní napětí, trojúhelník stability i strukturální analýz, geometrie a biomechanika stromů. Uvedeny některé vizuální metodiky hodnocení stavu stromů např. VTA-Visual Tree Assessment, SIA – Statistisch Integrierte Abschätzung ad. Téměř sto stran je věnováno využití diagnostických přístrojů a metodám jejich používání a závěr ukazuje možnosti využívání multimediálních souborů.

TŘETÍ kapitola je věnována zeleni. Rozebrány metodiky hodnocení včetně vyhl. 40/2002 Sb., o oceňování stro-

mů či biotopů. Uvedeny postupy výpočtu ekologické újmy při různé intenzitě zásahů, hesenská metoda oceňování biotopů.

ČTVRTÁ nejméně obsáhlá kapitola pojednává o právní ochraně péče o stromy, sousedském právu, o některých druhových omezeních při užívání chemických látek. Podrobněji pojednáno o nakládání s odpady a o zásadách ochrany přírody.

PÁTÁ kapitola ve své úvodní části rozebírá základy stresové ekologie, dále nemoci, choroby, tlení, rakoviny, nekrofilní parazitismus. Jednotlivě popsány škůdci dubů, kaštanovníků, akátů, buků, habrů, javorů, lip, jasanů vrb, topolů, bříz, olší, jeřábů, jilmů, jírovců, platanů. Obdobně choroby ovocných dřevin (jabloní, slivoní, ořešáků ad. Dále jednotlivě choroby jehličnatých stromů – smrků, borovic, jedlí, douglasky, modřínů, jalovců, cypřišků a některých dalších. Uvedeny hlavní druhy škodlivého hmyzu a možnosti pro fytopatologická hodnocení stromů.

Závěrečné zhodnocení:

Kniha je velmi podrobně zpracována a umožňuje rychlou orientaci v dané problematice. Přes některé drobné nejasnosti (např. bonitace ad.) poskytuje mnoho potřebných údajů, které mají prvořadý význam pro studenty odborných přírodovědných škol i ochránce přírody, lesníky, zemědělce, zahrádkáře. Doporučuji tedy nejen její studium, ale i její zařazení do knihoven příslušných organizací, které se danou problematikou podrobněji zabývají.

Dr. Ing. Eugen Král, CSc.
VOŠL a SLŠ Trutnov

ATLAS PLEMEN

hospodářských zvířat

Nakladatelství Brázda vydává titul **Atlas plemen hospodářských zvířat** (H. H. Sambraus).

V atlasu je zařazeno kolem 60 plemen skotu, 60 plemen ovcí, 24 plemen koz, 80 plemen koní a oslů a 22 plemen prasat, a to jak plemena hospodářsky nejvýznamnější, tak i méně známá (krajová) a plemena chovaná jako genové rezervy u nás, v ostatních evropských státech i ve světě. Každému plemenu je věnována 1 stránka s barevnou fotografií a doprovodným textem, který obsahuje kromě charakteristiky údaje o užitkovosti, historii vzniku plemene a jeho rozšíření. Kniha je vázaná, formát A5, 296 str. s 260 bar. fotografiemi a 15 tabulkami, cena 395 Kč.

Využijte naší nabídky – školám Atlas plemen nabízíme se slevou: při nákupu více než 3 ks je cena 1 výtisku 275 Kč (sleva asi 30 %).

Nabízíme i další odborné knihy o chovu zvířat, jezdeckví či pěstování, např. *Ovce a jejich chov* (Horák a kol.), *Chov králíků* (Zadina a kol.), *Včelařství* (Veselý a kol.), *Medovíce a včely* (O. Haragsim), *Stupnice vzdělání koně*, *Péče o zdraví koně*, *Rukověť vinaře*, *Pěstujeme slivoně*, *Choroby a škůdci rostlin* a mnoho dalších. Podrobně se s knihami můžete seznámit na www.ibrazda.cz

Na všechny objednané knihy nabízíme slevu rovněž 30 % (při celkovém nákupu více než 3 ks).

Objednávky ze Slovenska rozešle slovenský distributor.

Další informace a objednávky:

Nakladatelství Brázda, s.r.o.

Braunerova 4, 180 00 Praha 8

Tel.: 284 842 098, tel., fax: 284 841 141

nakladatelstvi.brazda@sendme.cz

BIOAKADEMIE 2006

Evropská letní akademie ekologického zemědělství

29. 6. – 1. 7. 2006, Zahradnická fakulta MZLU Lednice

• ÚVODNÍ PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ

Hlavní téma: **Návrh revize Nařízení Rady 2092/91 o ekologickém zemědělství** – V čem je problematické? Jaké jsou konkrétní návrhy ekozemědělců a IFOAM? Jak své stanovisko obhajuje Evropská komise? Vystoupí zástupci EU, IFOAM – skupiny EU, zástupci největších evropských svazů EZ a už tradičně někteří ministři zemědělství, životního prostředí, zdravotnictví z Rakouska, České republiky a Slovenska.

• KONFERENCE A

Téma: **Trvalé travní porosty** (garant prof. Bořivoj Šarapatka, UP Olomouc)

• KONFERENCE B

Téma: **Kvalita biopotravin – jíme zdravěji** (garant Dr. Alberta Velimirov, FIBL Vídeň)

• WORKSHOP

Téma: **Ekologická zelenina v polních podmínkách** (garant Ing. Radomil Hradil, Camphill České Kopisty)

• EXKURZE

Slovensko – Liptovská Teplička, Šuňava – využívání trvalých travních porostů v EZ, pasení zvířat, agroturistika, tradice, klasický salaš, folklór

Česká republika – Beskydy, Zlínsko – zpracování produktů na farmě, prodej ze dvora, zelenina, chov zvířat, agroturistika

Rakousko – návštěva tří farem se zaměřením na polní produkci zeleniny

Více informací www.pro-bio.cz

ZDRUŽENÁ STREDNÁ ŠKOLA POĽNOHOSPODÁRSKA

Slovo na záver

Vo februárovom a marcovom vydaní sme čitateľov Zemědělské Pôdohospodárskej školy oboznámili so skrátenou verziou histórie našej školy po súčasnosť. Tento historický prehľad je súčasťou pripravovanej publikácie, ktorú chceme vydať v rámci osláv **135. výročia slávnostného otvorenia vyučovania na prvej poľnohospodárskej škole s vyučovacím jazykom slovenským v Liptovskom Hrádku**. Táto škola je našou priamou historickou predchodkyňou. V publikácii je spracovaná aj súčasnosť a eventúrna budúcnosť našej školy. A práve jej budúcnosť sa pokúsime načrtnúť v tomto príspevku.

Problémy, ktoré ohrozujú jej existenciu majú univerzálny charakter, lebo sú aktuálne pre všetky školy podobného zamerania. V prvom rade ide o počty študentov, ktoré podľa súčasného modelu financovania školstva sú alfou a omegou prežitia každej školy. Vzhľadom na to, že poľnohospodárske školstvo sa ocitlo nie vlastným pričinením na periférii záujmu o štúdium, je veľmi dôležitá propagácia školy v širšom kontexte nielen na rodičovských združeniach končiacich ročníkov základnej školy ale i v rámci dní otvorených dverí. Naša škola zorganizovala v minulom školskom roku netradičnú formu spopularizovania štúdia – I. ROČNÍK POĽNOHOSPODÁRSKO-POTRAVINÁRSKEHO DŇA, ktorý bol určený žiakom ôsmeho ročníka základnej školy. V rámci neho sme, okrem sprístupnenia všetkých priestorov školy, zabezpečili celú plejádu doplnkových akcií. Najväčšiemu záujmu sa tešila ochutnávka potravinárskych výrobkov firiem z regiónu Liptova, možnosť zajazdiť si na koni alebo sa previezť na koči. Bokom neostala ani vystavená moderná poľnohospodárska technika a súťaže zručnosti v ovládaní traktora s prívesom a nakladača. V súčasnosti bilancujeme dopad akcie na počty prihlásených študentov do prvých ročníkov v školskom roku 2006/2007 a všetko nasvedčuje tomu, že budú vyššie v porovnaní s minulým školským rokom. Preto sme sa rozhodli zorganizovať takéto podujatie aj v tomto školskom roku.

Počty prihlásených študentov do prvých ročníkov výrazne ovplyvňuje aj ponuka študijných a učebných odborov, ktoré by svojou atraktivitou boli prijateľné pre žiakov základnej školy. V inovačných snahách sme sa opierali aj o prácu riešenú v rámci SOČ. Práca mala zistiť uplatnenie našich najlepších absolventov, ktorí prejavili aj prvotný záujem o štúdium na našej škole, ako sa uplatnili v praxi v rámci vyštudovaného odboru. Výsledok bol ešte horší, ako sme očakávali. Z oslovených 80 absolventov pracuje v odbore ktorý vyštudovali len

17. Alarmujúca situácia bola u špecializovaných poľnohospodárskych odborov, kde z 58 oslovených absolventov pracuje v odbore len 8. Dôvody tejto situácie sú všeobecne známe a preto sa o nich nebudeme bližšie zmieňovať. Aj z týchto dôvodov sme sa rozhodli pre zmenu názvu zo Združenej strednej školy poľnohospodárskej na ZDRUŽENÚ STREDNÚ ŠKOLU. To však neznamená, že poľnohospodárske odbory dostali červenú. K nim sme v rámci obohatenia štruktúry študijných odborov zaradili odbory, kde problematika poľnohospodárskej výroby síce ostala, ale v inej rozsahovej podobe. Z týchto odborov sme v školskom roku 2005/2006 otvorili prvé ročníky v študijných odboroch teória ochrany a tvorby životného prostredia a škola podnikania.

Školu robí školou aj prostredie a v rámci neho aj možnosti sebarealizácie študentov v mimoškolských aktivitách. Okrem tradičných krúžkov sme sa rozhodli pre aktivity študentov v rôznych projektoch, kde kladieme dôraz na projekty s medzinárodnou účasťou, aj kvôli prehĺbeniu znalosti cudzích jazykov. Medzi takéto projekty patrí E-PALS (Európski priatelia), kde spolupracujeme s dvoma školami v Belgicku KTA GITO MERERLBEKE a KONINKLIJK ATHENEUM MERSEM a jednou v Írsku CLONAKILTY COMMUNITY COLLEGE. Druhým projektom je SaF MOST, kde spolupracujeme s francúzskou školou LYCÉE AGRICOLE CHATEAUX.

Dobrá spoluprácu máme s českými školami: Střední zemědělskou školou v Rožnove pod Radhoštěm a Integrovanou školou v Moste.

Pre podporu environmentálnej výchovy sme sa zapojili do nultého ročníka projektu ZELENÁ ŠKOLA, v rámci ktorého sme napríklad vybudovali eko-plochu s bylinnou špirálou a ekójazierkom. Ako ocenenie aj ďalších aktivít v tejto oblasti sme získali, ako prvá škola v okrese Liptovský Mikuláš, CERTIFIKÁT ZELENEJ ŠKOLY a VLAJKU ZELENEJ ŠKOLY. Druhou environmentálnou aktivitou je projekt DAJTE ŠKOLE ZELENÚ, kde študenti mapujú stav ovzdušia, vody a pôdy na Liptove. Na podporu praktických podnikateľských vedomostí a zručností majú študenti možnosť pracovať v školskej firme LIPEL. Vymenovaním časti mimoškolských aktivít chceme poukázať, že aj takýmto spôsobom je možné eliminovať v mnohých prípadoch u študentov prvotný nezáujem o štúdium, ktorý vyplýva aj z toho, že školy nášho typu sú často poslednou možnosťou študovať na SŠ, lebo na inú školu sa nedostali.

Preferovanie aktualizácie štruktúry študijných a učebných odborov, s dôrazom na razantnú propagáciu školy v širšej súvislosti spolu s ponukou pestrej palety mimoškolských aktivít, bude tvoriť základ snahy zachovania školy pre budúcnosť.

V oblasti zlepšenia financovania chodu školy by mohla nastať radikálna zmena, keby sa vyriešili majetkoprávne spory týkajúce sa hlavnej budovy, o ktorej vlastníctvo vedieme spor s Agroinštitútom Nitra. Túto časť areálu sme už od roku 1993 začali využívať v rámci vedľajšej a neskôr podnikateľskej činnosti pre ubytovanie a stravovanie turistov. Príjmami z tejto činnosti sme dokázali dofinancovať bezproblémový chod školy a neustále vylepšovať jej vybavenosť. Z dôvodu neujasnenosti majetkových práv ubytovacia časť využíva už druhý rok súkromný podnikateľský subjekt.

Myslíme si, že aj napriek týmto spomenutým problémom majú školy nášho typu svoje miesto v školstve a ich existencia by nemala byť len záležitosťou vedenia, ale napríklad aj potenciálnych zamestnávateľov našich absolventov, ktorí často nemajú záujem zamestnať ani tých najlepších. Môžeme to dokumentovať na príklade absolventov, ktorí získali popredné umiestnenia v rámci celoslovenských súťaží v orbe a aj keď chceli pracovať v poľnohospodárstve, nikto o nich nemal záujem.

Čo teda dodať na záver? Snáď len to, že pripravované oslavy 135. výročia slávnostného otvorenia vyučovania na prvej poľnohospodárskej škole s vyučovacím jazykom slovenským v Liptovskom Hrádku, ktorá je našou slávnou historickou predchodkyňou, nebudú mať nádech nostalgie, ale sa budú niesť v optimistickom duchu aj v súvislosti s budúcnosťou našej školy.

Ing. Drahomír Krčmárek, Ing. Tibor Hugán
ZŠŠ Liptovský Mikuláš

VÁCLAV DOLEŽAL

„... Prof. Doležal měl rozhled po školách a odborných závodech cizozemských; věděl, co nám chybí a staral se též, abychom nezůstali proti cizině pozadu... „

Jan Kynčl, 1928

Narodil se v Chrudimi 29. července 1883. Zahradnictví se vyučil ve svém rodišti a pracoval v zahraničních závodech v Drážďanech a Quedlinburku. Odborné vzdělání nabyl na Vyšší škole ovocnicko-zahradnické v Lednici (s německým jazykem vyučovacím – založená 1895), a na tehdy slavném c.k. vyšším ústavu ovocnickém a vinařském v Klosterneuburku (založen v r. 1860 jako nižší typ školy, v r. 1872 přeměněn na státní vyšší ústav). Během studia ho zaujala hlavně dendrologie a botanika. Další odbornou praxi absolvoval opět v zahraničí, hlavně v Německu, Belgii a Holandsku, kde se zabýval především sadovnictvím. Zde také navázal mnohostrannou spolupráci se zahraničními odborníky sadovnickými, kterou pak udržoval po celý svůj život.

V r. 1910 se vrátil do svého rodiště. Po návratu redigoval s učitelem Kudrnou v Chrudimi časopis Zahrada domácí a školní a začal také vyučovat na městské zahradnické škole. Jedná se o soukromou školu zřízenou v r. 1892 (vyučování zahájeno 1. listopadu toho roku), která až do r. 1900 zůstala ve svazku s místní střední hospodářskou školou a potom 10 let ve spojení se zdejší zimní hospodářskou školou. V r. 1910 se osamostatnila a prvním správcem této samo-

statné školy se stal právě Václav Doležal. Svou práci zahájil se zaujetím (mimo jiné v r. 1912 složil zkoušku učitelské způsobilosti pro nižší ovocnicko-vinařské školy) a zdálo se, že nastává příznivá doba pro další rozvoj školy. Válka však všechno změnila. Správce odešel na frontu (vrátil se až s legiemi v r. 1920), nebylo personální náhrady, nebyly finanční prostředky...

Vznik samostatného Československa samozřejmě znamenal mnoho převratných změn i pro zemědělské školství. Mimo jiné předmětem obsáhlého a komplikovaného jednání se stalo zřízení vyšší zahradnické školy s českým jazykem vyučovacím. Na jedné straně byl oprávněný tlak zahradnických kruhů na brzké zřízení takovéto školy a na straně druhé však nemožnost či neschopnost v daném čase najít jednotné stanovisko k jejímu umístění. Do diskuse se zapojili kompetentní i nekompetentní jednotlivci, organizace i instituce: jako sídlo školy navrhována např. Praha-Stromovka, Kroměříž, Bzenec, Průhonice, Lipník na Moravě, Uhřetěves. Vhodného objektu však nebylo, na stavbu nebo adaptaci nebylo času, ani finančních prostředků ve státním rozpočtu. Ministerstvo zemědělství, které po vzniku samostatného

státu převzalo vrchní správu nad zemědělským školstvím, zvolilo nakonec provizorní řešení: v r. 1919 byla zřízena česká pobočka německé Vyšší zahradnicko-ovocnické školy v Lednici (otevřena 1920). Její organizací a vedením byl pověřen prof. Doležal. (Současně byl zainteresován do jednání o definitivním řešení celé záležitosti.) Odbočku úspěšně spravoval do července r. 1923. Přivedl tak první žáky české školy tohoto typu k maturitě. Během pobytu v Lednici (1922) získal také aprobaci pro vyšší zahradnické školy.

Mezitím, v roce 1921, byl otevřen první ročník Státní vyšší ovocnicko-vinařské a zahradnické školy v Mělníku a prof. Doležal po splnění daného úkolu v Lednici se stal členem jejího pedagogického sboru. Převzal správu školního parku a vinice Polabí. Ač měl k Lednici již z doby studií pozitivní vztah, změnu působiště přijal v přesvědčení, že se mu naskýtá širší pole působení. Pustil se s vervou do práce. Jak zdůrazňují současníci, žádná práce, ať odborná nebo administrativní, v sadě či ve školní knihovně nebyla mu obtížná. Vyučoval sadovnictví, dendrologii, sadovnickému kreslení a ovocnictví. Na škole založil a vedl sadovnickou laboratoř. V tomto oboru se vypracoval v uznávaného odborníka. Učil rád a díky přesvědčivému výkladu a bohatým praktickým zkušenostem také s úspěchem. Jeho způsob výkladu, zvláště odbornému kreslení, byl originální, jak zdůrazňuje jeho vrstevník inspektor zahradnického školství Jan Kynčl (1928). Zvláštní pozornost věnoval opatrování nových učebních pomůcek a doplňování starších. Pro školní park zajišťoval nejnovější odrůdy ozdobných stromů, keřů a peren, aby byl dokonalým cvičným objektem pro dendrologii a květinářství. Se svými žáky kreslil diagramy a obrazy pro vyučování různým předmětům.

Aktivně se zúčastnil odborného a politického života. Mimo jiné byl také poslancem Národního shromáždění. V této funkci nejednou intervenoval ve prospěch zemědělského školství. Svému oblíbenému předmětu – sadovnictví – nepřestal vyučovat ani v době výkonu svého poslaneckého mandátu. Byl také literárně činný. Kromě mnoha článků časopiseckých, zejména z oblasti zahradnictví, vydal několik knižních publikací, např.: Založení, zařízení a správa školních zahrad, Zahrad domáci a školní, Praktický rádce pro zahradníky a další drobné spisy. Pro žáky vydal své výklady z dendrologie a z dějin sadovnictví, které na základě systematického studia plynule doplňoval, takže představovaly přehled současného stavu poznání v daném oboru.

Ač toho vykonal hodně, své životní plány zdaleka nenaplnil. Odešel náhle na vrcholu svých sil, po automobilovém neštěstí dne 12. listopadu 1928, necelé 4 měsíce po 45. narozeninách. Jeho památku připomínal „Fond V. Doležala“ na podporu studentů pro zdokonalení v zahradní architektuře.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

CONTENTS

Litomyšl 2006

A competition of agricultural schools at a national exhibition of farm animals 2

All fishermen are winners

An international competition of students 2

Are training farms still necessary at the present time?

A consideration about outlooks of school practice 3

Environmental training in the process of education humanisation at secondary schools

Principles and basic objectives 4

Milk is not only an ordinary food

Importance and evaluation of milk 5

A contemplation about the processing of ewe milk in sheep huts

..... 7

Pilot secondary schools of the Club of Ecological Extension

Training of teachers for education aimed at sustainable development 10

Information service

Representation of the European Commission 11

National competition of students' skills

Competition in the competence of farm machine repairers ... 13

Results of a national competition

National competition in vocational skills in the apprenticeship lines blacksmith and farrier, and artistic blacksmith and locksmith 13

Visit to Gastro

An excursion to a food exhibition 14

Bar-tender's competition

A competition of students at Secondary School in Opočno .. 14

Valtice Wine Markets

Looking back to the 39th year of Valtice wine markets 15

Information on studies

The Institute of Education and Consultancy of Czech Agricultural University 16

Reopening of B.A. studies at the Department of Pedagogy and Psychology in Nitra

..... 17

130th Anniversary of the foundation of an agricultural education system in Olomouc

..... 18

Flowers in the metamorphoses of time

A tip on a school excursion to the Museum in Valtice 19

The tractor is going

An invitation to the National Agricultural Museum in Prague 20

Social pedagogy as life aid

A review of the book dealing with the influence of negative social aspects on the life of the school 20

Management of tree species growing outside the forest – II

A review of Volume 2 of a specialised handbook 21

Atlas of Farm Animal Breeds

An offer of a textbook to schools 22

Bioacademy 2006

An invitation to the European Summer Academy of Ecological Agriculture 22

Integrated Agricultural Secondary School in Liptovský Mikuláš

Closing word 23

Václav Doležal

Prominent personality of agricultural education 24

CELOROČNÍ OBSAH

Úvodník/Úvodník

Benedikovičová: Medzinárodný projekt Fancam	8/3
Beneš: Jsou školní hospodářství ještě potřebná?	10/3
Húska: Vidiek a pôdohospodárstvo na váhach	9/3–4
Klein: Moravskoslezské centrum odborného vzdělávání	4/3
Král: Zamyšlení nad výchovou mladé generace školské mládeže	1/3–5
Král: Jak dale v lesnickém školství	5/3–4

Zemědělské školství/Pôdohospodárske školstvo

Ivančík: Modernizácia, inovácia, racionalizácia	2/3–5, 3/13–15, 4/4–6
Klein: Nová vyšší odborná škola v Opavě	8/4–5
Konferencia asociácie a združenia pôdohospodárskych škôl	1/2
Král: Střední odborné školy	7/7–9
Král: Netradiční formy vzdělávání v lesnictví	8/6–7
Krajíčková: Asociace na zahradě Moravy	1/15–16
Krajíčková: Rozšířené zasedání redakční rady	2/5–7
Krajíčková: Valná hromada asociace	3/15–18
Kučírková: Environmentálna výchova	9/4–5, 10/4–5
Trvalá vzdělávací základna ministerstva zemědělství	5/9–10, 6/16
Vondruška: Spolupráce se školami	7/6–7

Vzdělávání dospělých/Vzdelávanie dospelých

Dytrtová: Vzdělávací a výchovné priority odborného školství	8/9–11
Floriš: Bezpečnost potravin	2/10
Gočálová: Nová povinnost – odborná způsobilost	6/5
Herian: Mlieko nie je iba bežná potravina	10/5–7
Herian: Zamyslenie sa nad spracovaním ovčieho mlieka na salašoch	10/7–10
Holasová: Evropská konference k poradenství	6/8–10
Honsová, Dytrtová: Profesní environmentální výchova ...	1/7–8
Husa: Využití informačních technologií pro řízení a výuku	5/6–8
Husová: Kurikulární reforma v ČR	6/3–4
Husová: Rámcové vzdělávací programy	7/3–4
Kolečko: Ze vzdělávací nabídky SOU Velká Chuchle	7/4
Konference ve Štrbě	8/12–13
Kováčková: Projekt Rutsad	3/6–7
Krajíčková: Zemědělské vzdělávání v kontextu sjednocené Evropy	1/10–11
Kříž: Seminář pro cvičné učitele	4/9–11
Matulčíková: E-learning a ďalšie vzdelávanie v poľnohospodárskych podnikoch?	1/5–6
Michálek: K ochrane a bezpečnosti pri práci	1/13–14, 3/4–5
Mičeková: Projekt in nature a umenie interpretácie	9/5–6
Novotný, Gočálová: Uznávání odborných kvalifikací ..	1/14–15
5 klíčů k bezpečnému stravování	3/9

Porvichová: Problematika rámcových a školních vzdělávacích programů	1/9
Rostlina jako symbol	4/8
Sandanusová, Dytrtová: Interdisciplinárne vztahy	2/7–8, 3/8, 4/11, 5/8–9, 6/10, 7/5, 8/11–12
Sandanusová: Odborné přírodovědné a poľnohospodárske exkurzie	6/6–8
Šébl: Státní rostlinolékařská správa informuje	4/6–8
Šilhová: Několik postřehů z Pennsylvánie	5/4–6
Školení manažerů	2/11
Slovenská Poľnohospodárska a potravinárska komora	8/7–8
Zámečnicková: Pilotní projekt školy KEV	10/10–11
Žáková: Mezinárodní seminář – „Role vzdělávání“	1/12
Žáková: Význam informačních a komunikačních technologií	4/13

Problematika EU/Problematika EÚ

Informační servis	1/16–17, 2/12, 3/12–13, 4/16–17, 5/11, 6/15–16, 7/9–10, 10/11–12
-------------------------	---

Ohlasy/Ohlasy

Bačkovská: Zahradnictví a čas	1/19–20
Bačkovská: Školy a informace o nich na internetu	2/15
Bačkovská: Valtické vinné trhy	10/15–16
Bednárová: Letná žurnalistická škola v Havlíčkovom Brode	5/11–12
Belko: Realizace projektů Leonardo da Vinci	5/13
Dostál: Školení pěstitelů	7/10–11
Floriš: Projekt New agri	9/9–10
Holasová: Obnovitelné zdroje energie	9/10–11
Ivančová, Mlynárová: Nájdi si svojho ekofarmára	5/14
Janoušková: Mezinárodní aktivity	6/12–14
Krajíčková: Pedagogická komise	8/13–14
Michálek: Zpoplatníme doplňující pedagogické štúdium	9/11–12
Nováková, Vondruška: Co ukázaly analýzy	9/7–9
Realizace projektů Leonardo da Vinci	6/14–15
Sandanusová: Jako dále v přípravě učitelův	7/11–12
Slavík: Učil jsem a jednal na brazilských univerzitách .	1/17–18
Szebestová: Environmentální vzdělávání v Japonsku	2/12–13, 3/3–4, 4/14–16
Šilhová: Den s pracovníci kanceláře pro vzdělávání a poradenství	2/10–11
Šimůnek: Seznámení se zemědělským vzděláváním	3/11–12
Vondruška, Nováková: Podpora dalšího odborného a celoživotního vzdělávání	9/7–9

Aktuality/Aktuality

Abrahámová: Na odborné exkurzi	3/21
Abrahámová: Návštěva Gastra, Barmanská soutěž	10/14
Beran: Vynikající úspěch březnických studentů	4/21
Borovská: Polabský motýl	8/2, 16–17

Černík: Jaká je současná lesnická škola v Trutnově	4/23–24
Havlíčková: Leto – ZSSZ Malinovo	1/22–23
Hromádková: Studentka ze Žatce	1/24–25
Hromádková: Výstava pro vzdělávací účely	1/25, 2/20
Jancák: Agroturistika	9/15–16
Janecký: Podpora technického vzdělání	4/19–20
Klička: Chovatelství den v Třebíči	3/19
Klímová: Projekt výuka v přírodě	9/15
Kocmánek: Mimořádný úspěch školního statku Poděbrady	4/18–19
Kodoušek: Hostili jsme sokolníky z celého světa	3/22
Krajíčková: Celostátní soutěž žáků zemědělských škol	9/2, 20–21
Kutílek: Celostátní soutěž dovedností žáků (Nové Strašecí)	10/13
Litomyšl 2006 (výstava, soutěž)	7/14–15, 10/2
Makaloušová: Jízdy zručnosti v šesti kolech	7/13
Měsíček: Židle spolupráce	1/23–24
Měsíček: Mladí dřevorubci soutěžili ve Bzenci	9/17–18
Michna: Svinářské řetězení	9/23–24
Mlateček: Farmáři na jízdě zručnosti	1/22
Mlateček: Stáž žáků v Polsku	1/24
Mlateček: Nová závěrečná zkouška	5/16
Olvecká: Hubertova jízda v Soup Šala	4/23
Prega: Neodradilo ani chladné a daždivé počasie	4/20
Prega: Biely prameň života	8/15–16
Prega: Kynologovia hodnotili	9/16–17
Ptáček: Za další rozvoj floristiky	5/15–16
Ptáček: Velikonoce brněnských zahradníků	9/19
Rubáček: Oslava dne zvířat	3/20
Sekera: Ekologové v Kadani	2/21
Sekera: Cesta za poznáním	3/21
Soutěž studentů – pozvánka do Hořic	7/14
Stiller: Soutěž o bramborový květ Vysočany 2005	4/21
Sůtaž o mlieko – 7. ročník	9/12–14
Szabóová: Mládež proti hladu	8/18
Šefčíková: Škola ako z rozprávky	5/14–15
Škovierová: Mladí chovatelia súťažili vo Zvolene	2/20
Škovierová: Súťaž mladých poľnohospodárov	8/15
Škovierová: Mlieko – základ výživy	9/14–15
Škrábák: Takí sme boli na praxi s Leonardom	4/17–18
Támová: Dni otvorených dverí (Malinovo)	4/22
Vecka, Kutílek: Zúčastnili sme sa súťaže (Chvaletice)	1/20–21
Victoria Regia 2005	1/21–22
Vidová: Medzinárodná súťaž mladých poľnohospodárov ...	1/21
Vítek: Podkovářské dny 2006	9/18–19
Vítek: Výsledky celostátní soutěže (Jaroměř)	10/13

Informační zdroje/Informačné zdroje

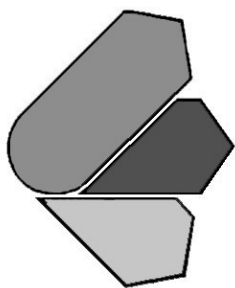
Agrokomplex – výstavnictvo Nitra, Lysá nad Labem	1/2
Atlas plemen hospodářských zvířat	10/22
Bačkovská: Co mi vyprávěla kniha	2/16–17
Bačkovská: Archeoskanzen Modrá	2/17–18
Bačkovská: Národní zemědělské muzeum v Praze	6/22–23
Bačkovská: Víte, co je oskeruše?	7/24–25
Bačkovská: Salima 2006	8/23–24
Bačkovská: Květiny v proměnách času	10/19
Barboriak: Agrokomplex 2005	2/2, 11
Biotechnologie 2006	6/19
Bioakademie 2006	10/23

Dytrtová: Škola udržitelného rozvoje	6/17
Dytrtová: Sociálna pedagogika	10/20–21
Ekofilm	2/14
Evropské výstavy a veletrhy 2006	6/2
Hontianska paráda	2/19
Hortikomplex a Olima 2005	2/14
Institut vzdělávání a poradenství ČZU v Praze	1/26, 10/18
Jede traktor (NZM)	10/20
Kalendář kovářských akcí	9/22
Kopidlenský kvítek	2/14
Král: Slovník dřevin	6/18
Král: Péče o dřeviny (recenze)	8/25–26, 10/21
Libverda 2005 (výstava)	1/25
Merten: Učebnice hydrobiologie	8/24–25
Mezinárodní zemědělská výstava v PragaAgro	2/14
Michálek: Katedra pedagogiky a psychologie	10/16–17
Naše školy na Zemi živitelce	2/2
Předmět Biologie (nová učební osnova)	8/27
52. Mistrovství světa v orbě	2/14
Petríková: Pěstování rostlin pro energetické účely	3/23
Podzim ve znamení bio a veletrh Biofach	3/2
Prezentácia odborných zručností	4/2
Sandanusová: Celoživotné vzdelávanie (kurz)	5/17
Společnost pro zvířata	6/17
32. mistrovství ČR v orbě	2/14
Veletrhy Techagro, Silva Regia a Animal Vetex	7/25–27
Vítek: Soutěž kovářů	8/27
Vnučko: Ukončení projektu Envearhonary	3/23
Výstaviště Lysá nad Labem	8/14
Vzdělanostní výbava mladých farmářů	5/17
World bioenergy 2006	8/26–27

Historie/História

Hugaň, Krčmárek: Dve výročia (L. Mikuláš)	6/20–21, 7/19–20, 10/23–24
Kolečko: Významná jubilea	8/18–20
Král: Sto padesát let lesnické školy Trutnov	2/24–26
Merten: 85 let rybářského školství v Čechách	4/24–26
Novák: Rudolf Bäcker	2/22–23
Novák: Karel a Richard Ježkové	3/24
Novák: Prostějovské továrny na stroje	4/29–30, 7/20–21, 8/20–21
Novák: Václav Otakar Deyl	9/26–27
Patří k našim nejstarším školám (Písek)	2/23
Petrášová: 120. výročí založení (České Budějovice)	7/17–18
Ptáček: Josef Peiker	4/28
Rozman: Bohumír Hušek	2/21–22
Rozman: Antonín Večeř	3/25–27
Rozman: Hynek Václav Burian	5/18–19
Rozman: Štěpán Dvořák	6/19–20
Rozman: Josef Benýšek	7/22–24
Rozman: František Karel Dörre	8/21–23
Rozman: Theodor Dohnal	9/24–25
Rozman: Václav Doležal	10/24–25
60 let od zahájení výuky (Kadaň)	3/22
110leté bilancování (Žatec)	2/26–27
Tradice pokračuje (120 let v Rakovníku)	1/26–27
Zabíl: 80. Výročí odborného hospodářského školství (Valašské Klobouky)	4/26–27
Zoch: Stredná vinársko-ovocinárska škola v Modre	7/15–17

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 70 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejší „Domě zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

ÚSPĚCH NA MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽI VE SVAŘOVÁNÍ

V měsíci dubnu se uskutečnila ve Frýdku-Místku za účasti pěti států (Slovensko, Polsko, Maďarsko, Belgie, Německo) mezinárodní soutěž ve svařování.

V konkurenci 120 účastníků zvítězil žák Střední odborné školy veterinární a zemědělské v Českých Budějovicích Martin Macháček.

Blahopřejeme!

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz
Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk
Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč,
roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava; Ing. Igor Drobny, PhD., SZÁŠ Piešťany; PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha; Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice; Ing. Jan Kot, ISŠ Cheb; Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra; Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Nitra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava; Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice; prof. Ing. Milan Slavík, CSc., IVP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR; Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora